

43
71

FLACĂRA

ANUL XX
NR. 855
3 OCTOMBRIE 1971

în șapte zile

La 6 iulie 1971, în Propunerile de măsuri pentru îmbunătățirea activității politico-ideologice, de educare marxist-leninista a membrilor de partid, a tuturor oamenilor muncii, secretarul general al partidului arăta că ținând seama de cerințele actuale ale construcției socialiste, de marile obiective care stau în fața partidului și poporului în făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate, este necesar să se ia măsuri pentru ridicarea nivelului combativității revoluționare și a spiritului militant, partinic, al întregii activități politice, ideologice și de educație comunistă a maselor, desfășurate de organele și organizațiile de partid, de organizațiile de masă și obștești, de organismele de stat, de instituțiile de propagandă, ideologie și cultural-artistice.

Programul de măsuri adoptat de Comitetul Executiv al P.C.R. expus la Consfătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-administrative de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, program de însemnătate teoretică și practică hotărâtoare pentru edificarea societății noastre socialiste, întâmpinat de adeziunea întregului popor, a fost dezbătut în mod temeinic de adunările largite ale tuturor organizațiilor de partid din întreprinderi, ministere, instituții științifice și culturale, școli, facultăți, uniuni de creație, de comitetele orașenești și municipale de partid. În această săptămână s-au încheiat și plenary largite ale comitetelor județene de partid care au analizat concret — pe baza Programului de măsuri consacrat îmbunătățirii activității politico-ideologice elaborat de conducerea partidului — propriile lor realități, cerințe, au dezbătut, stabilit și adoptat planurile de acțiune menite să conducă la perfecționarea activității politico-ideologice. La acest efort partinic de autoperfecționare nu numai totalitatea partidului a participat, ci toți oamenii muncii — atît din sfera producției materiale cît și a activității spirituale.

În scrisoarea adresată Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, plenara largită a Consiliului Central al U.G.S.R. arăta: «Conștienți de marile răspunderi ce revin sindicatelor în actuala etapă de dezvoltare a României pe drumul socialismului și comunismului, ne angajăm în fața partidului, a clasei muncitoare și a întregului popor, în fața Comitetului Central al Partidului Comunist Român, în frunte cu dumneavoastră, tovarășe Nicolae Ceaușescu, să îmbunătățim permanent munca politico-ideologică și cultural-educativă desfășurată de sindicate, pentru sădirea în conștiința și comportamentul fiecărui membru de sindicat a trăsăturilor caracteristice omului nou, înaintat, al societății noastre, pe deplin devotat partidului, patriei, cu o înaltă ținută morală, demnă de prestigiu nobilelor tradiții revoluționare și spirituale ale comunistilor, ale clasei noastre muncitoare».

Programul politico-ideologic supus dezbaterii și concretizării plenului partidului, care a polarizat cele mai active și capabile forțe spirituale ale țării, marchează stadiul de maturitate în care am pășit cu toții. «Acum — arăta în aceste zile conducătorul partidului în interviul acordat unui ziarist italian — se pune problema să realizăm în practică ceea ce am stabilit la Congresul al X-lea».

De peste 20 de ani facem eforturi materiale pentru a construi fabrici, uzine și centrale electrice; organizăm și dotăm agricultura; instruim cadre cu o bună pregătire profesională; asigurăm asistența socială și culturală a unui popor de 20 000 000. În acești 20 de ani, datorită politicii partidului, am făcut progrese considerabile care s-au afirmat pe toate meridianele lumii. Or, obiectivele excepțional de complexe, de importante pentru dezvoltarea noastră în viitor pe făgașul socialismului și comunismului impun acum perfecționarea omului, a conștiinței sale, pentru a corespunde sarcinilor sporite pe care ni le propunem în viitor.

În această săptămână s-au pus, la Brașov, bazele unei noi universități care cuprinde 8 facultăți; zeci de unități economice raportează îndeplinirea planului pe primele 10 luni ale anului; în agricultură se perfecționează pregătirea pentru recolta anului care urmează; industria ușoară își încheie contractele producțiilor viitoare. Din întreaga țară aflăm continuu noi rezultate ale muncii laborioase. Precedate de dezbaterile care au avut loc în comisia, lucrările Marii Adunări Naționale stabilesc cadrul legal al unor importante activități din sferele vieții noastre economice și sociale. Dar pentru mai bine, pentru a parcurge cu succes drumul făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate efortul general necesar privește autoperfecționarea noastră spirituală care nu poate fi realizată decît prin traducerea în viață a planurilor concrete de acțiuni politico-ideologice, planuri care au fost dezbătute și adoptate în întreaga țară la toate nivelurile organizațiilor de partid.

Mihai MÎRZA

Marți, 19 octombrie 1971

săptămîna în imagini

La 25 octombrie întregul nostru popor sărbătorește Ziua Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România. Legată prin toate fibrele ființei sale de viața și aspirațiile oamenilor muncii, armata României socialiste se prezintă strins unită în jurul partidului, în a cărui politică vede întruchiparea intereselor și aspirațiilor supreme ale națiunii noastre socialiste.

debut promițător în trimestrul al IV-lea

Primele decade ale lunii octombrie au consemnat și primele succese pe toate fronturile construcției socialiste. Furnaliștii din unitățile siderurgice ale Centralei industriale Hunedoara, de exemplu, după ce au încheiat cu importanță depășiri de plan primele trei trimestre ale anului, continuă să elaboreze peste prevederile la zi zeci de tone de fontă. De la începutul anului și pînă acum cele peste 20 000 de tone de fontă cantitate suplimentară au fost realizate cu cocs economisit. La furnalele cu mare capacitate ale combinatului, consumul de cocs a fost redus în medie cu peste 8 kg la fiecare tonă de fontă.

La rîndul lor, colectivele de muncă de la Uzina metalurgică din Bacău au găsit acestui produs o largă utilitate. Recent s-a trecut la fabricarea în serie a robinetilor cu obturator sferic și cu sertare flotante, după o invenție realizată în cadrul Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini. Pînă la sfîrșitul acestui an uzina urmează să asimileze în fabricația de serie încă 24 tipodimensiuni de armături industriale din fontă.

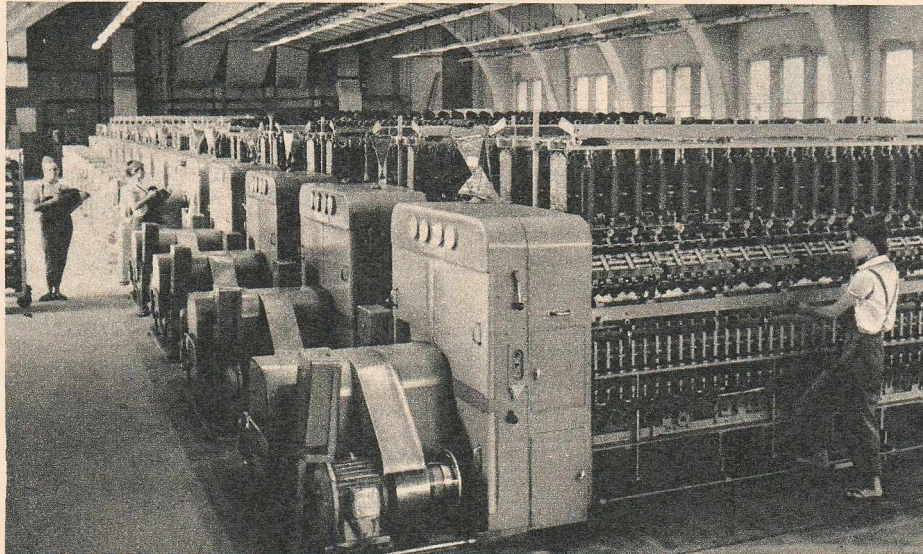
Ca urmare a propunerilor muncitorilor, la Întreprinderea de prefabricate din beton-Giurgiu a fost pusă în funcțiune o bandă de alimentare care asigură aprovizionarea ritmică a stației de betoane

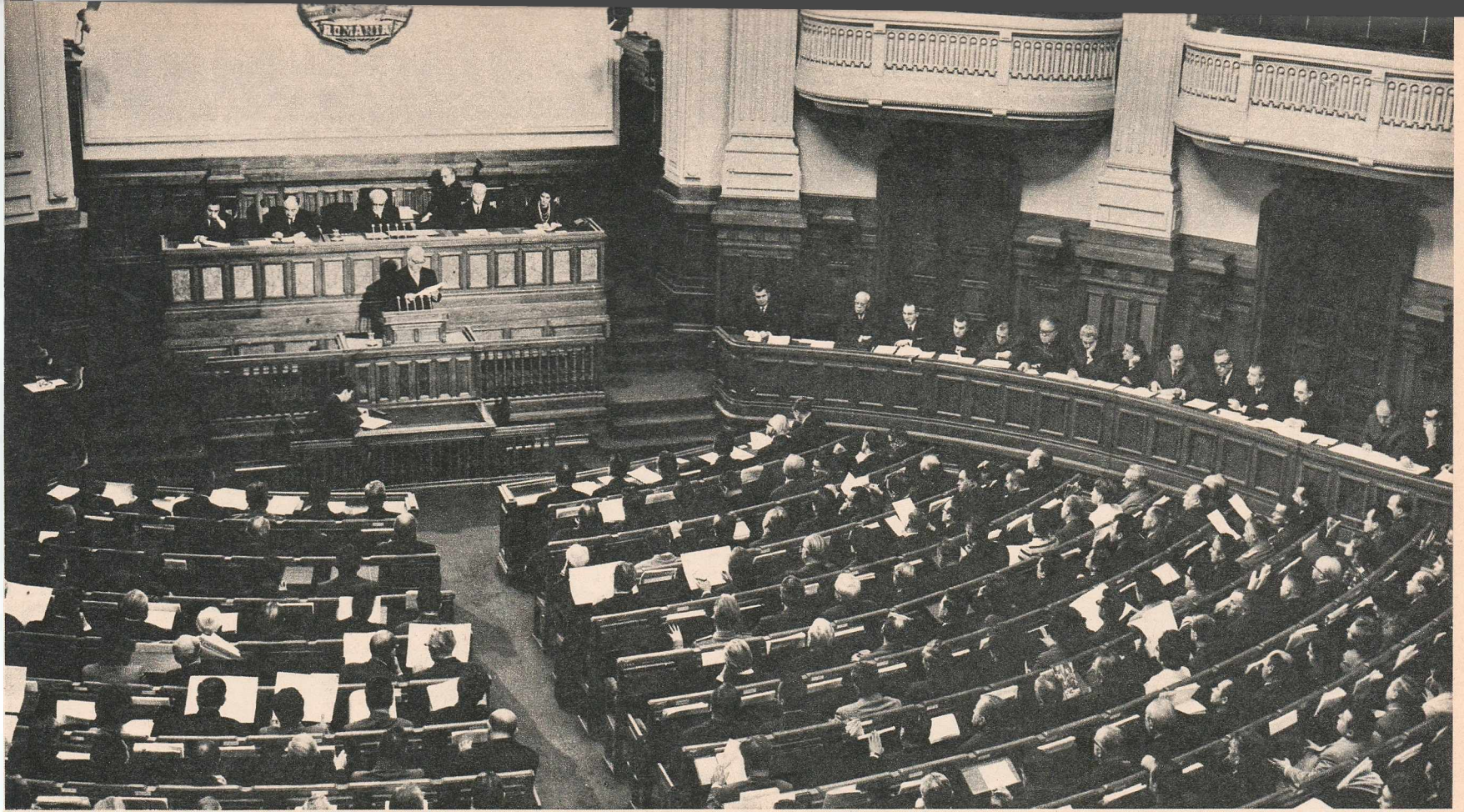
cu materie primă.

La Craiova, constructorii de mașini de la uzina «Electroputere» au adăugat celor 5 transformatoare de 190 MVA care funcționează la Porțile de Fier și autotransformatoarelor de 400 MVA primul transformator de 250 MVA destinat centralei termice de la Rovinari.

Cele cîteva exemple consemnate sînt doar o mică parte din succesele remarcabile pe care oamenii muncii din fabrici și uzine, din toate întreprinderile țării, le-au obținut la începutul trimestrului. O dovadă în plus a elanului cu care clasa noastră muncitoare e hotărîtă să încheie primul an al cincinalului.

La sfîrșitul primei decade a acestei luni, textiliștii de la Fabrica de postav din Buhuși — de unde vă prezentăm această fotografie — au raportat îndeplinirea angajamentelor asumate în întrecerea socialistă pe anul în curs, fabricînd peste prevederi 32 120 mp stoffe de lînă și bumbac.

In dimineața zilei de 20 octombrie, în prezența tovarășului **Nicolae Ceaușescu** și a altor conducători de partid și de stat, și-a deschis lucrările cea de-a VII-a sesiune a Marii Adunări Naționale. La ora cînd închidem ediția noastră, lucrările Marii Adunări Naționale continuă.

iran 2500

Cu prilejul aniversării a 2 500 de ani de la înființarea statului iranian, Muzeul de artă al Republicii Socialiste România a deschis o interesantă expoziție de artă iraniană, realizată pe baza unor exponate aflate în diverse muzee și colecții din țară. Iată un aspect din expoziția în care se găsesc covoare, mătăsuri, miniaturi, piese de ceramică și metal, manuscrise vechi.

la institutul de arhitectură

Săptămîna trecută, în cadrul unei solemnități care a avut loc în marele amfiteatru al Institutului de arhitectură «Ion Mincu» din București, profesorului Robert Matthew din Marea Britanie i-a fost conferit titlul de Doctor Honoris Causa al institutului bucureștean de arhitectură.

„rapsodia“ în vizită

Pentru ansamblul artistic «Rapsodia română» a devenit tradiție ca deschiderea stagiunii să aibă loc în mijlocul unor colective de muncă din mari uzine și întreprinderi bucureștene și centre muncitorești din țară. Zilele trecute cîntecele patriotice și revoluționare, dansurile, poeziile și soliștii îndrăgiți, ca Maria Ciobanu, Ion Dolănescu, Emil Gavriș și Angela Moldovan, au fost primiți cu aplauze la cluburile uzinelor «23 August» și «Semănătoarea». Întîlnirile dintre făuritorii de bunuri materiale și făuritorii de frumuseți sînt totdeauna rodnice. Modul în care a fost primită recenta reprezentație, intensitatea aplauzelor și părerile exprimate de muncitori constituie cel mai sigur indiciu asupra calității spectacolului.

lus, spre deosebire de ancheta de la Ada Kaleh, noi, prin intermediul calculatorului, acumulăm nu numai date statistice (înălțimea și greutatea, de pildă, pe diferite categorii), ci considerăm populația în ansamblul ei: gradul de omogenitate, variațiile antropometrice de la o naționalitate

la alta, gradul de amestec al unor caractere, studiul comparat al fenomenelor de creștere (de pildă înălțimea copilului de la un an, la diferite etnii), fără a mai vorbi de diverse corelații; de exemplu, între culoarea ochilor și cea a părului, între greutate și înălțime, între diverse fenomene legate de sexualizare, de tip constituțional etc.

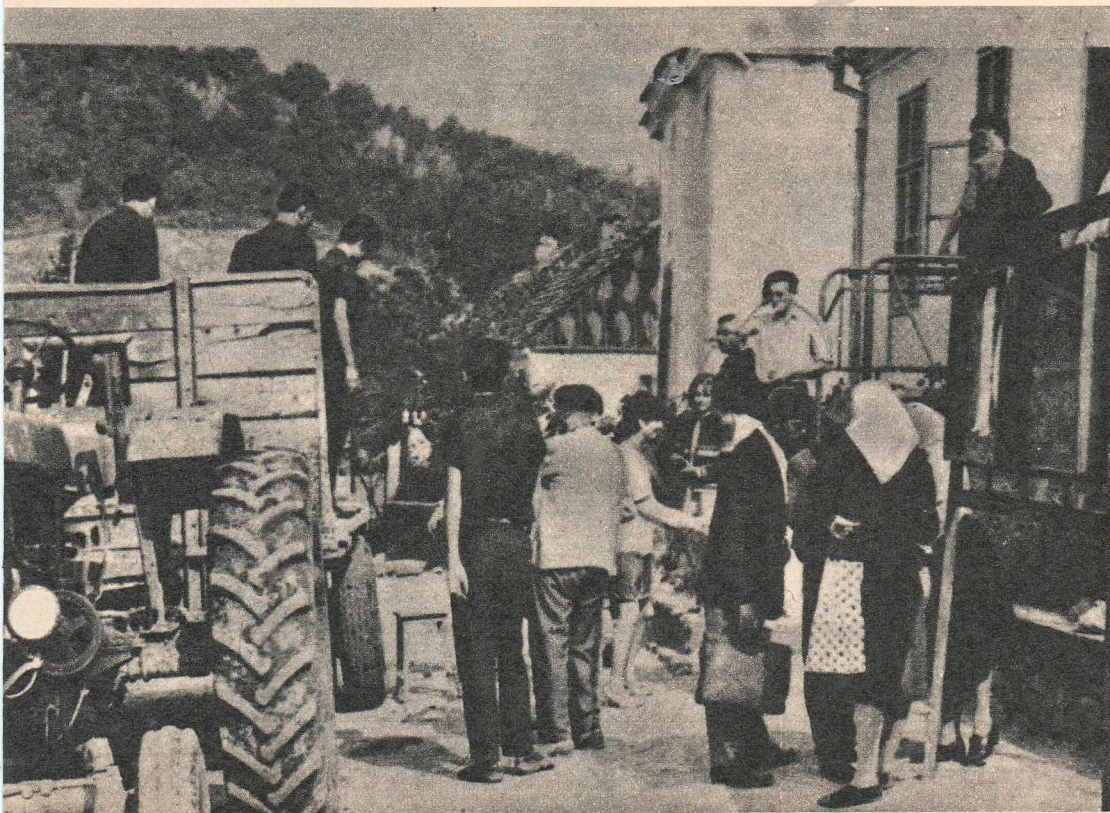
— Mai există un factor extrem de important — precizează ing. Matei Bogdan. Toată greutatea a constat în stabilirea programului pentru mașină, căci, după cum știți, este pentru prima dată că o asemenea problemă s-a pus la noi. De acum, același program poate fi folosit, cu modificări minime, și la alte anchete antropologice similare.

Așa se poartă copiii în unele din satele de munte din zona Porților de Fier.

nceput a fost... rîșnița, «moara de mină». Apoi (acum o de ani!) a fost adoptat un nou tip de moară, aidoma pe care o vedeți în fotografie. Este moara din Bigăr, cuprins în aria vastei anchete antropologice și sociologice prinse în zona Porților de Fier. La acest model — a ei caracteristică este axul vertical — s-a trecut în momentul cînd familiile au început să formeze «neamul» în riorul satului respectiv. Morar nu există, și moara nu e odată închisă. Omul vine cu sacul cînd e programat, une grăunțele în coș, pleacă trăgînd ușa după el. Vine oua zi și-și ia făina...

«Dacia», «Fiatul» și «Trabantul» antropologilor din zona Porților de Fier... Poartă un nume sugestiv: «Voinicul pădurii».

— Probabil că elaborarea unui asemenea program «în premieră» a comportat destule surprize? — îl întrebăm pe ing. Bogdan.

— Da, firește. Trebuiau transpuse în limbajul mașinii noțiuni curente în antropometrie dar care, veți recunoaște, sînt destul de neobișnuite pentru o mașină electronică: frunte lată, frunte îngustă, spate cap turtit — total, parțial, mijlociu, bombat — nas ondulat, nas frînt sus și cite altele. Dar acum terenul a fost «deștelenit» și prelucrarea datelor se poate face în ritmul mașinii: sute de mii de operațiuni pe secundă!

Vasta anchetă socioantropologică din zona Porților de Fier a intrat în ultima fază: cercetarea ultimului sat vizat se apropie de sfîrșit. Firește, va mai dura un timp pînă ce toate concluziile vor fi trase. Căci concluziile tot omul, săracul, le așterne pe hîrtie, nu mașina, și lui îi trebuie timp să gîndească. Nu face sute de mii de operații pe secundă, în schimb are o privire mai largă și mai ageră, pe care nici o mașină din lume nu i-o va «fura».

Investigația antropologică nu presupune numai recoltarea de date statistice seci, ci și fixarea «pe viu» a fizionomiei. Privind aceste chipuri nu aveți oare impresia că pătrundeți în universul interior al acestor oameni, în bucuriile, necazurile și preocupările lor?

Dar pentru a furniza prompt și conștiincios datele necesare unei analize profunde și obiective, computerul devine un auxiliar de neînlocuit.

Să facem un salt în trecut. Este doar aparent o digresiune.

Profesorul Horia Dumitrescu își amintește:

— Cu vreo cincizeci de ani în urmă mă aflu împreună cu Dimitrie Gusti și profesorul Francisc Rainer în satul Drăguș din județul Făgăraș. Revăd și acum scena: ne găseam pe o stradă prăfuită din spatele școlii. Dimitrie Gusti, care conducea acolo una din faimoasele sale «expediții» sociologice, ne spunea: «Eu sînt Claude Bernard al sociologiei românești».

Gusti vroia să spună, desigur, că el a introdus «experimentul» (ancheta sociologică) într-un domeniu în care domnise o mare doză de arbitrar. Dar optimismul profesorului era mult exagerat: el nu a reușit să elimine cu desăvîrșire arbitrarul și să «obiectiveze» cercetarea sociologică.

În prezent însă ne apropiem tot mai mult de acest țel. Și faptul că o discuție despre o cercetare sociologică și antropologică ca cea sus-menționată s-a desfășurat în incinta Centrului de calcul al Universității este prin el însuși semnificativ. Recursul la mașina electronică este doar una din căile care permit atingerea unui grad tot mai înalt de obiectivitate în științele omului, ca și în alte domenii ale cercetării științifice. Dar este o cale importantă și fertilă, o «carte de vizită» a acestui agitat și auto-scrutător sfîrșit de veac.

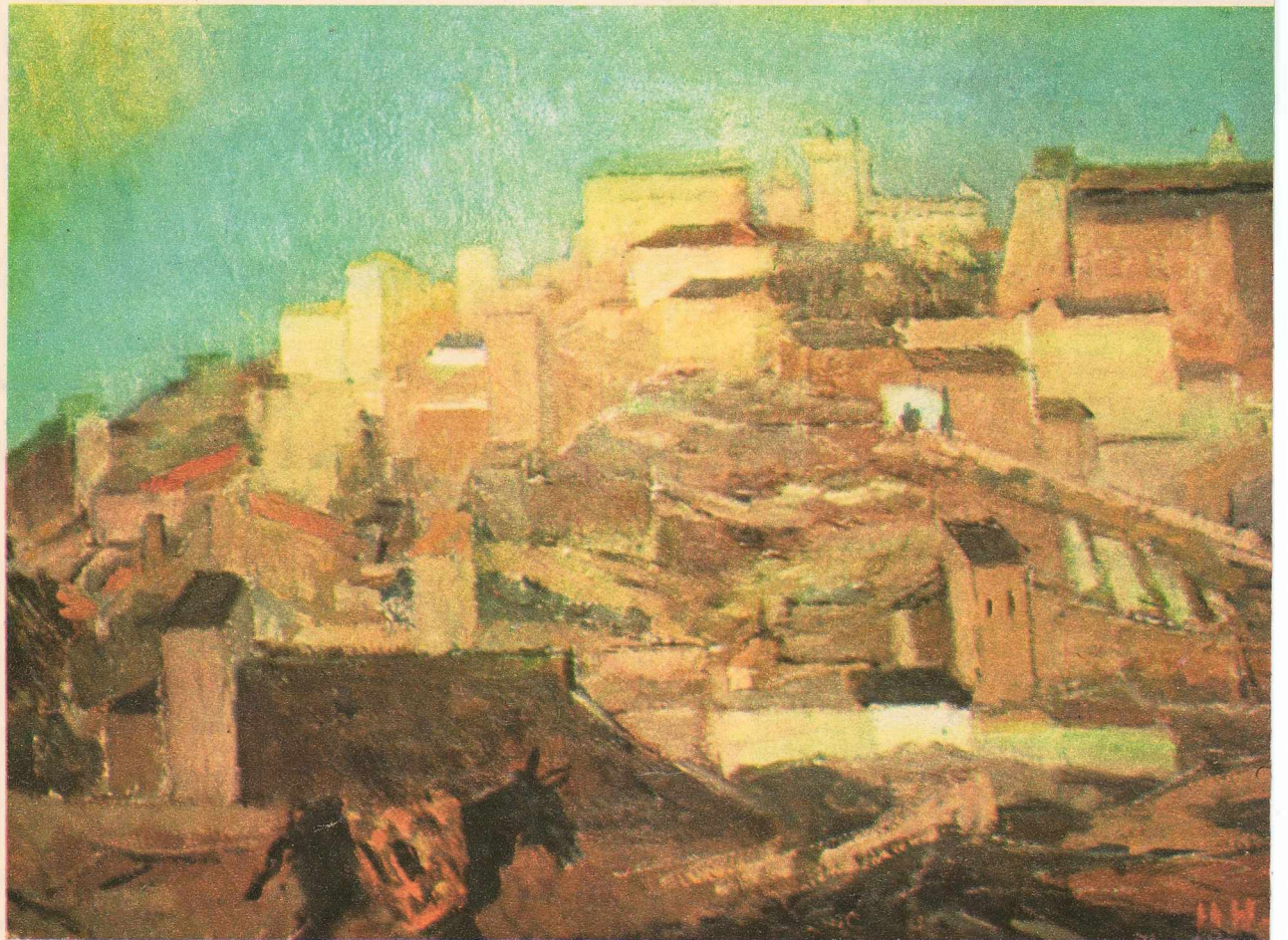
După marea expoziție omagială din mai, care a adunat cele mai bune forțe artistice dar și cele mai numeroase, impunind acea grandoare întâlnită numai la marile aniversări, salonul bucureștean din această toamnă apare în toată modestia lui. O oarecare lipsă de strălucire, dacă nu de oboseală, s-a instalat în sălile Ateneului, amintindu-ne cu melancolie de faima saloanelor de odinioară. Dar bătăliile artistice nu se mai duc azi în saloane. Tendințele sau afinitățile se afirmă în expoziții de grup, iar cea a unor individualități excepționale, în expoziții personale. Din acest punct de vedere am fi îndreptățiți să contestăm utilitatea unor atari manifestări anuale asupra cărora se aștern automatismele obișnuinței. Am fi poate nedrepti. Dacă un salon nu mai este un cîmp al bătăliilor artistice, cu revelațiile lui spectaculoase și destrămarea unor iluzii, rămîne în schimb un necesar loc de întîlnire al speranțelor și certitudinilor noastre. Un salon este pentru iubitorul de pictură o mică și intimă aventură în căutarea unui artist absent de pe simezele anului, a unei imagini care să declanșeze mecanismele participării emoționale, și nu de puține ori a unei culori, a unei singure culori așternute pe pînză cu măiestrie...

Comunicarea dintre artist și privitor, atât de manifestă poate în ultimii ani, e absentă în expoziție. O reîntoarcere plină de pietate spre claritatea imaginii înlocuiește excesul de analiză a structurilor și experimentelor cromatice de o finalitate ambiguă. Fidelitatea față de vizibil proliferază acum peisajul. Invasia de priveliști ar putea să ne convingă că prima vocație a pictorului român este peisajul, că o anumită comuniune cu natura îi este proprie, dacă nu necesară, pentru exprimarea unor sentimente, dar o asemenea aserțiune nu ar exprima tot adevărul. Dintre atîtea priviri asupra naturii, contemplația nu este nici cea mai improprie dar nici cea mai fertilă modalitate de a transcrie o stare sufletească. E mai degrabă un liman în care cîteodată îndrăznelile au amorțit, căutările au eșuat și ochiul a obosit. Totuși peisajul rămîne un gen mereu deschis, un sistem de relații purtător de semnificații, un mijloc de a exprima nu numai frumosul etern al naturii, ci și o stare de spirit. O întîlnim magistral exprimată în orchestrația galbenului din «Peisajul spaniol» al lui H. Catargi sau în «Delta» lui Mircea Ionescu, unde un albastru dominant creează iluzia unei flore fastuoase, în care roșul se insinuează discret, pentru a-i spori atmosfera magică.

Scăpați de obsesia peisajului, vom descoperi în salonul de toamnă bucureștean, nu însă fără oboseitoare căutări prin labirintul de nume, cîteva tablouri pe care retina le reține cu precădere pentru primatul imaginației și virtuțile picturale. O înșiruire a lor este, desigur, fastidioasă și nu lipsită de subiectivitate. Dar acestea sînt riscurile afinităților electivale ale privitorului, care zăbovește în fața fascinantului «Portret» al lui C. Baba sau «Moș Pavel» al lui Piliuță, a «Scoicii» lui Ion Gheorghiu sau «Portretului» lui Ion Sălișteanu, ori asupra compozițiilor unor pictori din generația mai tînără, cum sînt Ion Stendl («Fotbal»), Paula Ribariu («Livada»), Gh. Pătrașcu («Vlad Ţepeș») ori Semproniu Iclozan («Mimetism»).

C. BOZBICI

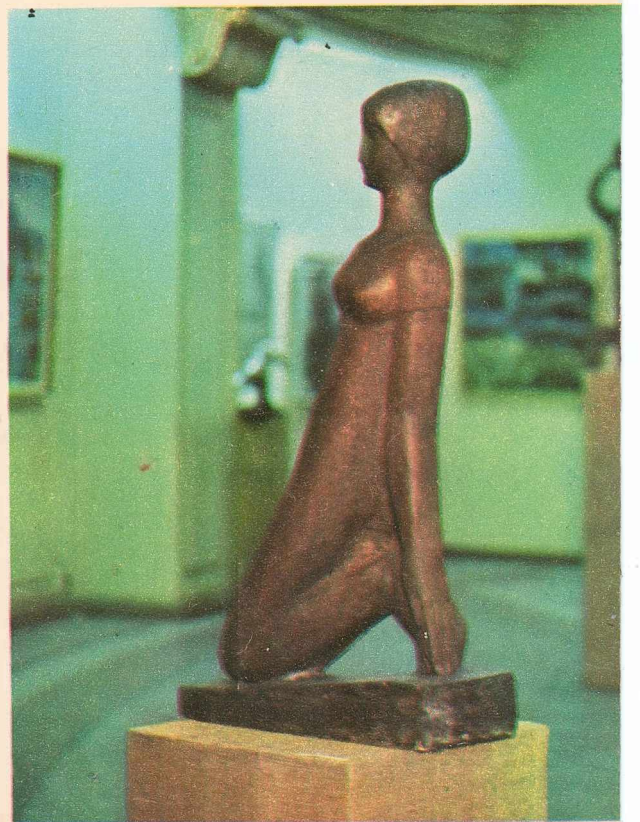
Salonul de toamnă

H. CATARGI: «Peisaj din Spania»

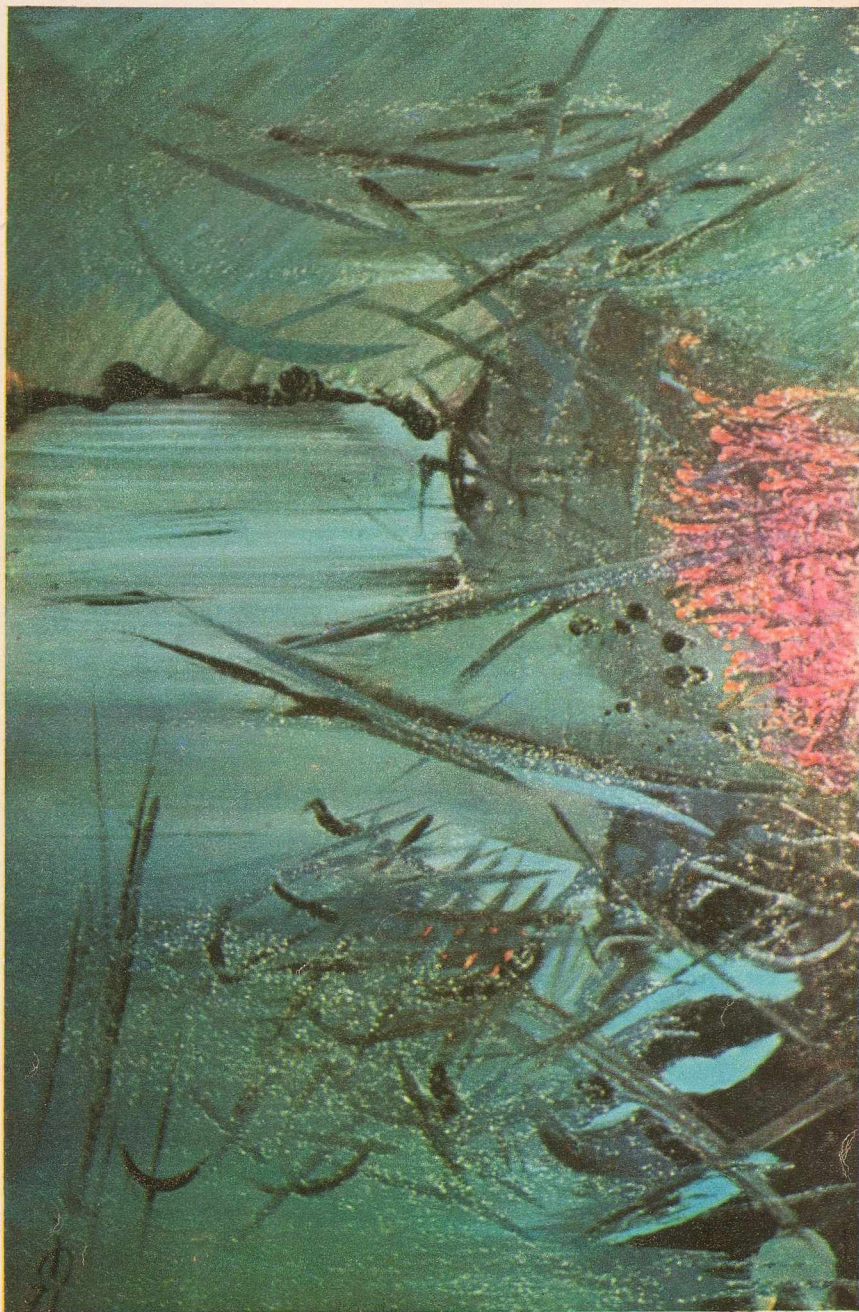
EUGEN CRĂCIUN: «Contopire».

PETRE BALOGH: «Primăvara».

GH. PĂTRAȘCU: «Vlad Tepeș».

MIRCEA IONESCU: «Peisaj din Delta».

C. PILIUȚĂ: «Moș Pavel».

ION POPESCU NEGRENI: «Flori».

Introducerea în ultimele decenii a unor procedee tehnologice noi sau a unor mașin-unelte de mare productivitate a adus cu sine nu numai reînnoirea rapidă a producției, reducerea substanțială a prețului de cost sau realizarea unor uriașe cantități de produse, dar și un necontestat prestigiu intelectualității tehnice. «Lupta pentru creiere» din deceniul trecut, exodul spre zone mai deschise materializării unor inițiative sau idei constituie un episod palpitant din istoria modernă a științei și tehnicii. Dar această explozie de inteligență materializată în sisteme tehnologice și mașini uimitoare a făcut să apară pe de o parte o îngrijorătoare rămânere în urmă, iar pe de altă parte, în

Cu ani în urmă la uzinele «23 August» s-a construit un carusel. Pe atunci realizarea unui asemenea agregat de mare capacitate tehnică a stîrnit o îndreptățită mîndrie, dar în același timp oamenii și-au descoperit capacități creative latente, s-au descoperit pe ei înșiși. Pe atunci autodotarea nu era un cuvînt uzual. Azi numeroase utilaje și instalații sînt rezultatele autoutilării la care au participat integral sau parțial creierele uzinei. Defectoscopul magnetic, linia tehnologică de sablare, grunduire, uscare, vopsire, macaralele-console pentru hala locomotivelor, soneta de spart fontă, cuptorul pentru încălzirea arborilor cotiți cu fibraj continuu etc. sînt obiective realizate, care atestă că acțiunea de autoutilare a căpătat un sens major.

SENSUL NECESITĂȚII

Timpul era presant. Termenele de proiectare, execuție și probe, strînse. O necesitate urgentă — o comandă importantă pentru uzină — impunea construirea unui nou cuptor pentru încălzirea locală a arborilor cotiți în vederea forjării lor cu fibraj continuu. La un consiliu se preconizează utilizarea încălzirii prin inducție. Nu toate părerile concordă. O asemenea instalație ar necesita un spațiu mare, apoi un timp de proiectare și execuție inacceptabil de lung (peste un an), în sfîrșit, un preț de cost ridicat (peste un milion de lei). «Atunci am avansat ideea încălzirii locale cu gaze...» — își amintește inginerul Gelu Florea.

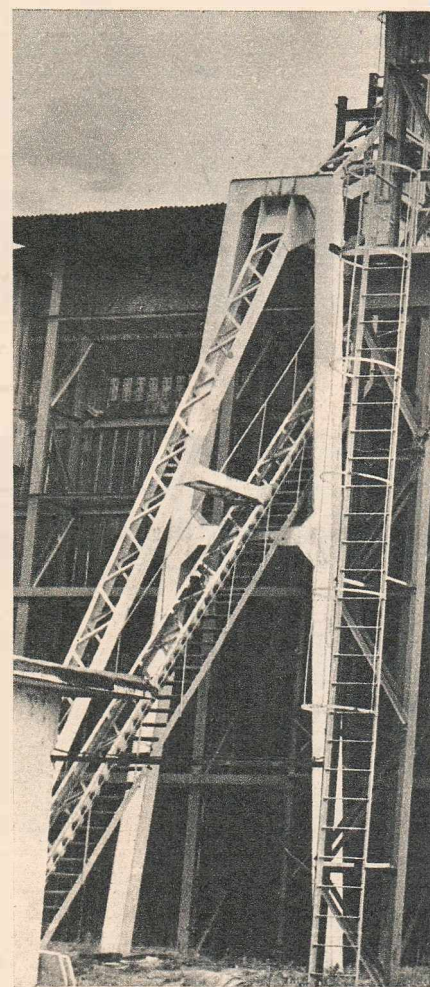
Conversația noastră cu inginerul Florea este sinuoasă, evocarea prezentului e amalgamată cu rememorări; discutăm despre cuptoare și idei, despre imaginație și curaj... Procesul de descoperire a propriilor forțe e îndelungat și lent, plin de acumulări și salturi calitative. Divagînd, l-am întrebat: «E nevoie de curaj în meseria dumneavoastră?...» «Totdeauna... S-ar părea că apajul curajului e al vîrstei tinere. Se poate. Dar el trebuie să însoțească pe om pe întregul parcurs al existenței sale. Îmi aduc aminte de una dintre primele mele lucrări, un cuptor de 200 mp. Sarcina mea era să proiectez doar construcția metalică. Am făcut-o. În a doua etapă, cînd să se facă zidăria, atelierul de construcții a refuzat lucrarea. «Noi nu ne jucăm cu temperaturile» — ne spuneau. O zidărie? Ce poate fi mai simplu, îmi ziceam. Curajul tinereții m-a făcut să-mi asum această răspundere. Cînd am văzut ce fundații mari se fac, m-am speriat... Experiența m-a învățat de-a lungul timpului că nici un lucru nu-i ușor de realizat, dar în același timp mi-a format convingerea că nimic nu e imposibil.

Și aici intervine curajul, sau, mai exact spus, asumarea unei răspunderi...»

Oamenii, ca și obiectele, au povestea lor. Ca și acest cuptor de încălzire locală. Apari-

unele cazuri, formarea unui complex de inferioritate, revelînd un adevăr de altfel recunoscut că dezvoltarea tehnică aduce cu sine adînci implicații sociale, dacă nu și psihologice. Dar omul gîndește pretutindeni, șansele lui creatoare sînt egale, ele depinzînd doar de mijloace materiale și de stimuli și nu în ultimă instanță de un climat favorabil care să descătușeze potențialul creator și inventiv. Intensa acțiune de autoutilare care se desfășoară de cîtva timp în întreprinderi este rodul unui atare climat, care a dus și duce pe zi ce trece la descoperirea propriilor noastre posibilități de creație, care măsoară pe cîteva coordonate — științific, tehnic, uman — potențialul ima-

Fotografia interiorului unei sonete este o imagine mai rară (stînga).

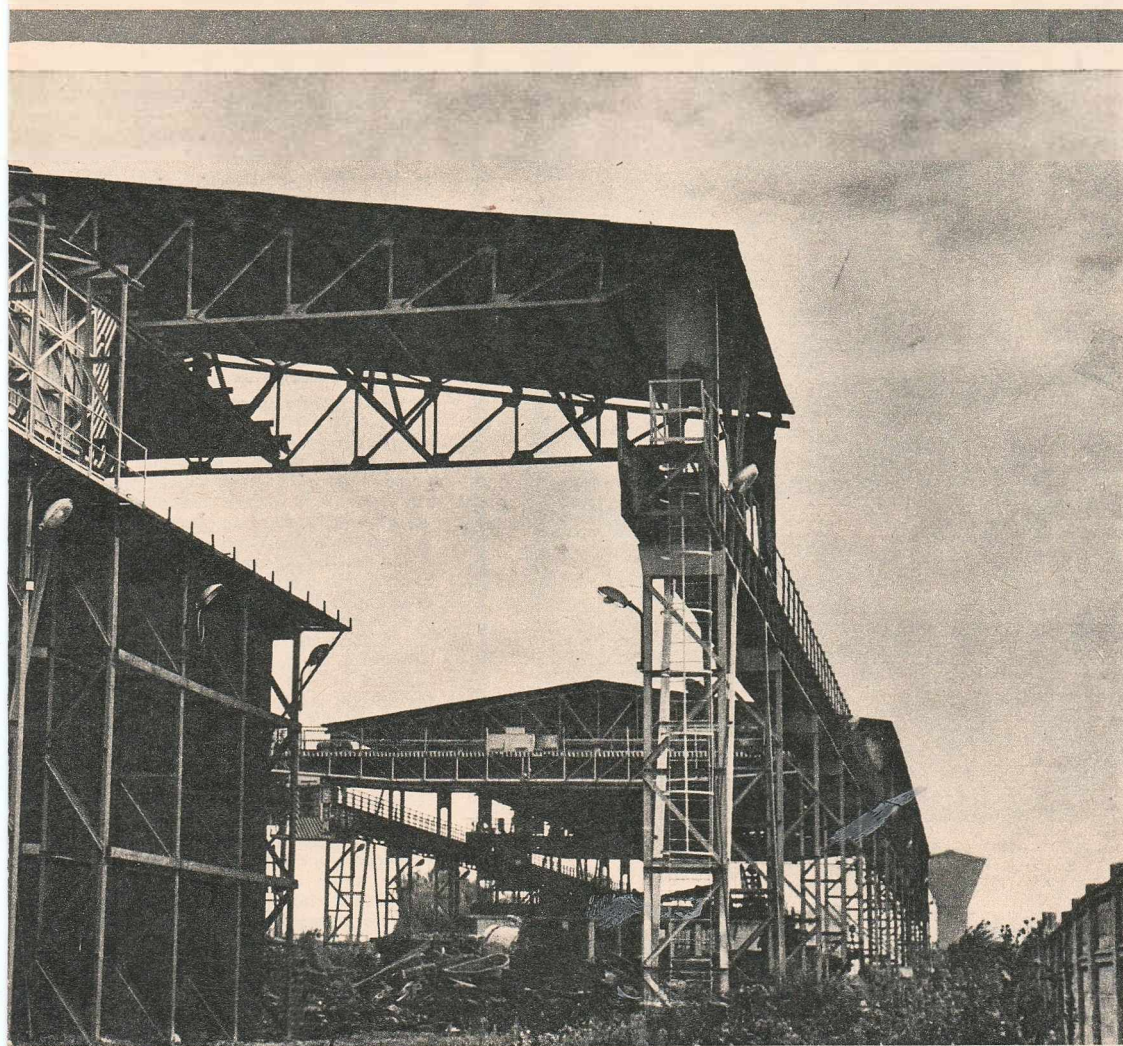
CU FORTE PROPRII

ția unei planșete în biroul inginerului Florea marchează începutul unui act de creație... «Am construit geometria cuptorului din imaginație. Au fost ore bune de meditație și lucru. Și totuși eram doar la început. În 13 ani am proiectat multe cuptoare, stăpîneam tehnologia încălzirii cu gaze a metalului, dar acest cuptor era o instalație mai deosebită. Și cum timpul presa, am apelat pentru calculele termice la I.C.P.E.T. Discutînd cu specialiștii de aici am renunțat la una din soluții: iradierea directă asupra piesei. În sfîrșit, am construit cuptorul. La probe el nu a dat rezultatele scontate: temperaturile nu se ridicau decît pînă la 1 000 de grade. Eram foarte aproape de adevăr, ne mai despărțeau însă 200 de grade! N-am considerat că ne aflăm în fața unui eșec, ci doar că am parcurs o etapă spre perfecționare. Deci din nou un alt efort

gativ și tehnologic al unei însemnate părți a cadrelor, fie că aceștia sînt ingineri sau cercetători, fie că sînt muncitori sau maiștri. Secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a combătut cu fermitate ploconirea în fața a tot ceea ce este străin, subliniind că trebuie încurajată inițiativa creatoare, inventivitatea și măiestria muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor noștri. Temeiul pentru descoperirea și mai ales cultivarea propriilor posibilități poate fi abundent exemplificat. În ultimul timp rare sînt întreprinderile care să nu fi realizat prin autoutilare mașini, utilaje sau alte dotări, pentru care deseori se apela la import. Iată două exemple: întreprinderile

bucureștene au realizat prin autoutilare peste 800 de mașini, instalații și aparate în valoare de peste 64 milioane lei, iar unitățile Ministerului Construcțiilor Industriale au realizat pe parcursul anilor 1970-1971, prin autoutilare, economii de circa 70 milioane lei valută. Această valorificare superioară a potențialului propriu are la bază nivelul superior de dotare a întreprinderilor și, în aceeași măsură, creșterea nivelului tehnic al cadrelor, fie ei muncitori, tehnicieni ori ingineri. Sînt două componente inseparabile ale acestei acțiuni menite să atragă într-o muncă de creație pasionantă mii de oameni, să promoveze progresul tehnic și să accelereze modernizarea producției.

Reportaj de
I. CORIBAN
Fotografii de
S. STEINER

pentru încă 200 de grade! Calculele termice ale I.C.P.E.T. ne-au fost de un real folos și ne-au încurajat. Am păstrat ideea convecției, a trimiterii gazului încălzit în jurul piesei, revenind la ideea radiației directe. Și astfel a doua variantă a cuptorului a dat rezultatul scontat...»

ISTORIA UNEI SONETE

La baza ideii de autoutilare stau și principiile economicității și productivității. Altfel la ce-ar folosi utilajele și instalațiile care sînt concepute la un nivel tehnic scăzut, care ar costa scump și care n-ar avea eficiența scontată în producție? De aici derivă de altfel și sensul creator al acestei acțiuni și finalitatea ei, aceea de a promova progresul tehnic.

Uzina «23 August», prin amploarea ei și diversitatea de produse care se fabrică aici, este o mare consumatoare de metal. În cubilourile sale se produc zeci de tone de

fontă. Cu cîțiva ani în urmă a apărut ca necesară construcția unei sonete de spart piese vechi de fontă, fie că acestea sînt utilaje uzate de-a lungul timpului sau piese rebutate, fie că sînt lingotiere care nu mai corespund. Construcția sonetei intervine în urma unor minuțioase calcule economice. Ca fosta veche să reintre în procesul de producție uzina o vindea I.C.M. cu 30 de bani kilogramul și, după ce era mărunțită, o recumpăra cu un preț mai mare. Dacă la aceasta se adaugă încărcarea, descărcarea și transporturile, se poate ușor vedea cît de mult cresc cheltuielile suplimentare și cum se încarcă prețul de cost. Deci se hotărăște construcția unei sonete proprii de către uzină. Protecția muncii impune prin legile sale ca în jurul unui asemenea utilaj, pe o distanță de 50 metri, să nu se afle nici o construcție și să nu se desfășoare nici o activitate. De la amplasarea și proiectarea obiectivului pînă la realizarea lui acest barem nu a mai putut fi respectat da-

▲ O construcție nu numai impozantă dar și de o mare ingeniozitate tehnică: soneta de spart fontă.

UMORUL

de Henri WALD

Seriozității i se opune neseriozitatea, nu umorul, iar umorului i se opune lipsa de umor, nu seriozitatea. Un om lipsit total de umor este mai degrabă comic decît serios. Buster Keaton a avut umorul să creeze unul dintre cele mai comice personaje: Malec — omul care nu ride niciodată...

Umorul este o atitudine specific și adînc umană. Singura ființă care a reușit, prin mijlocirea uneltei și a vorbirii, să țină lumea la o anumită distanță nu putea să nu ajungă, în cele din urmă, la umor. Prin umor se manifestă superioritatea subiectului față de obiect, a spiritului față de materie, a gîndirii față de gîndit, a creatorului față de toate creațiile sale și chiar față de el însuși. Prin gîndire omul depășește prezentul lucrurilor și pătrunde în viitorul lor, iar prin umor el ride de ceea ce este, în numele a ceea ce trebuie să fie. Umorul pedepsește, deseori cu oarecare compasiune, orice cădere a tensiunii spirituale în inerția materiei, orice abandonare a căutării pentru ceea ce s-a și găsit, orice supraprețuire a finitului în dauna infinitului. Ceea ce ne împiedică să înaintăm nu sînt lucrurile, ci atașamentul nostru exagerat față de ele, anularea distanței de care are nevoie spiritul pentru a menține lucrurile în slujba omului. Fără această distanță între el și lume omul și-ar pierde cea mai umană capacitate a sa: putința de a interveni conștient în mersul lucrurilor și al evenimentelor. Umorul este unul dintre cele mai prețioase corective ale oricărui dogmatism și ale oricărui fanatism. Umorul este unul din «feed-back»-urile spirituale prin care se autoreglează dezvoltarea unei societăți înaintate. Umorul este un fenomen eminamente cultural.

Animalele n-au umor. Ele omoară, nu rid. În natură nu există adversari care pot deveni preopinienți și, eventual, colaboratori. În natură nu există decît parteneri și dușmani. Numai oamenii sînt capabili să-și transforme «agresiunea naturală» într-una «culturală». Prin umor, atacul fizic este înlocuit cu unul spiritual. Umorul încearcă să dreagă fără să distrugă. Ceea ce nu se poate drege provoacă deznădejdea, nu umorul. Umorul este o atitudine optimistă. Iremediabilul este tragic, nu comic. Tragicomedia exprimă depășirea disperării prin umor, supraviețuirea spiritului în urma unui dezastru, încrederea nu în dregerea obiectului, ci în autodregerea subiectului. Umorul este o atitudine polemică față de tot ceea ce frînează dezvoltarea societății, precum și a individualității umane. Umorul fără combatere este o îndeletnicire distractivă, combaterea fără umor este o acțiune morală. Numai fuziunea lor poate genera o adevărată operă de artă.

Prin umor omul completează dominația sa asupra naturii cu autodomația asupra lui însuși. Umorul este un demers fundamental al conștiinței umane, o manifestare firească a înțelepciunii, o atitudine spontan filozofică în fața vieții. Că umorul scoate la iveală contrastul dintre real și ideal cu intenția de a critica realul reiese și din analiza mijloacelor pe care le întrebuițează: comicul, ironia, parodia, calamburul.

În vreme ce umorul este o atitudine a subiectului în care spiritul se ridică deasupra materiei, comicul este o situație a obiectului în care materia grevează spiritul. Umorul ride iar comicul este rizibil. Comicul este transpunerea scenică a umorului. Prin comic, umorul își ia din nou revanșa asupra materiei care tinde să-i oprească zborul. Comicul din «Cîntăreala cheală» a lui Eugen Ionescu constă în faptul că materialitatea vorbirii nu mai comunică spiritului nici un înțeles, că vorbirea s-a transformat în vorbărie.

Prin ironie umorul afirmă că realul este ideal sau că idealul este real, pentru a evidenția mai pregnant caracterul derizoriu al realului în comparație cu idealul. «Deșteptule!», spui numai atunci cînd vrei să scoți în relief prostia interlocutorului.

Parodia — folosirea tonului familiar în împrejurări solemne — nu vrea altceva decît să ridă de niște forme din care s-a scurs conținutul.

Calamburul — suprapunerea a două înțelesuri îndepărtate prin suprainpresionarea expresiei lor fonetice — întințește să ridiculizeze realul, la care se referă unul din înțelesuri, în numele idealului, la care se referă celălalt înțeles. Întrebat de Ion Barbu de ce poartă un palton atît de zdrențuros, tînărul poet interpelat i-a răspuns: «Stimate maestre, eu nu am un co... joc secund!»

Fără umor, omenirea ar înainta mult mai încet și cu o mult mai mare risipă de energie morală și materială.

CU FORTE PROPRII

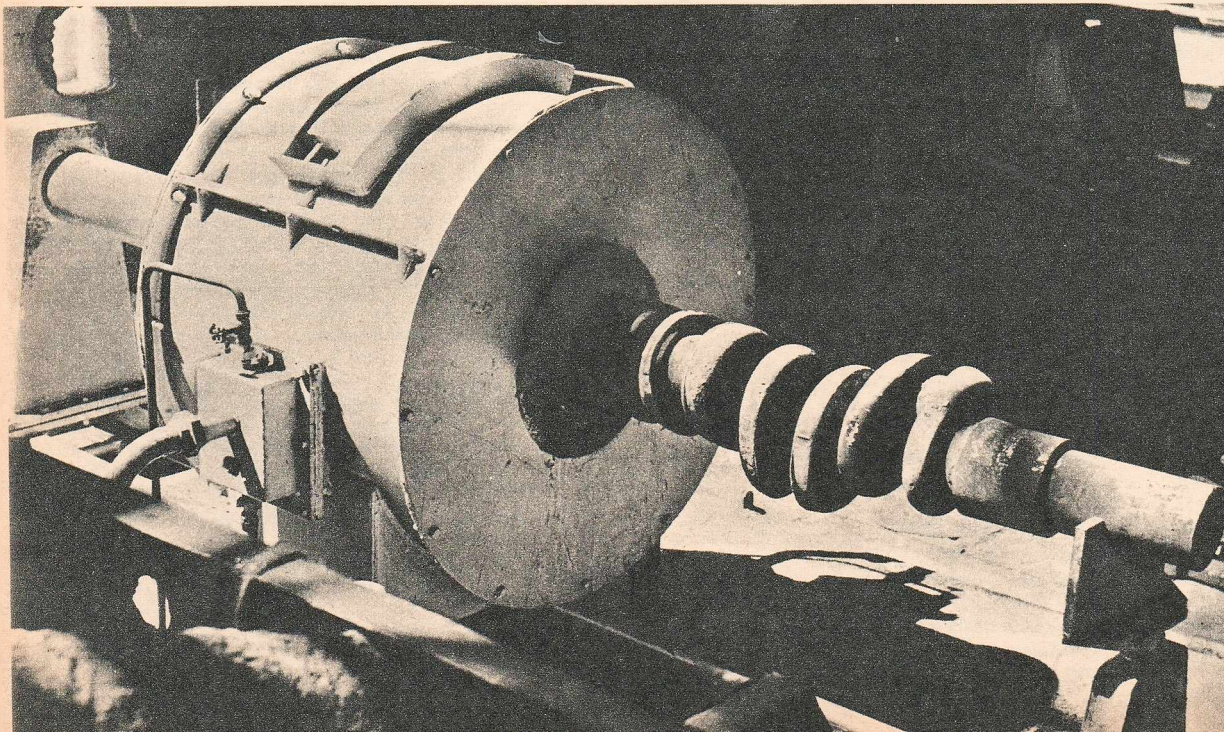
torită extinderilor. Spațiul s-a îngustat și proiectanții au fost obligați să găsească o nouă soluție. Prin capsulare, o soluție extrem de originală, prin conceperea unei palisade mobile care permite introducerea pieselor în spațiul de lucru închis, precum și evacuarea fontei mărunțite, obiectivul apărea ca ireproșabil. Primele probe dezvăluie însă deficiențe ascunse. «Ne aflăm într-o situație delicată — spune inginerul Petre Bronescu. Investițiile erau de peste un milion. Apoi mai era în joc și prestigiul nostru. Deficiența consta în apariția unui recul în brațul de ridicare a bilelor (5 tone) în momentul desprinderii lor, care distrugea întregul sistem din cauza solicitărilor inverse. Se credea că investiția e compromisă. Am depus o muncă intensă, și experiența tehnică pe care am acumulat-o de-a lungul anilor, apoi imaginația m-au condus la conceperea unui dispozitiv antișoc, astăzi brevetat, care a permis funcționarea ireproșabilă a agregatului. Dacă uzina cheltuia înainte peste o jumătate de milion de lei lunar pentru mărunțirea fontei la I.C.M., acum, adunate toate cheltuielile, ea economisește anual circa 2 milioane lei»...

Experiență și imaginație, productivitate și economicitate, progres tehnic și modernizare, iată noțiuni care revin mereu în discuțiile despre autoutilare. Extinderea acțiunii de autoutilare este dictată de interesele majore ale dezvoltării economiei naționale. Dar dacă ea rezolvă o problemă de mare importanță națională privind înzestrarea rapidă a uzinelor cu mașini și utilaje, autodotarea constituie în același timp și o importantă acțiune pentru ridicarea nivelului tehnic al tuturor cadrelor, antrenarea unor largi colective într-o acțiune creatoare. Ea introduce în gândirea oamenilor o concepție modernă, activă și convingerea că practic nu există problemă, oricât de dificilă ar părea ea, care să nu poată fi rezolvată prin forțe proprii.

La lucrările de autoutilare nivelul tehnic al muncitorului își spune un cuvânt greu. Șeful de echipă Gh. Dascălu este unul dintre prețioșii colaboratori ai proiectantului la realizarea cuptorului cu încălzire locală pentru arborii cotiți.

Cuptorul de încălzire locală a arborilor cotiți, utilaj modern care permite forjarea cu fibraj continuu.

literare

de Valeriu CRISTEA

Vlaicu BĂRNA:

corabia de fum

Greutatea de a scrie despre poezie (atunci când nu e semnul lipsei de vocație) vine, nu o dată, din caracterul neconfigurat al unor volume de versuri, din inexistența unor trăsături foarte specifice de diferențiere. Cum să definești ceea ce în sine însuși rămâne nedefinit? În lipsa unei gesticulații constrângătoare, a unui sentiment inconfundabil, a sonorilor unice, substanța poetică difuză se risipește repede asemenea unei molecule de parfum, nu înainte, e drept, de a ne procura unele voluptăți efemere. Talentul nu include întotdeauna personalitatea. O dovedesc atâtea cărți pe ale căror coperte semnătura nu reușește să devină amprentă, cărți din care se pot cita destule versuri și chiar poezii întregi dar care nu izbutesc să se cristalizeze într-o ambianță de nediferențiere amorfă.

Volumul lui Vlaicu Bărna, *Corabia de fum*, își sugerează încă din titlu condiția: elegantă siluetă fantomatică neputînd ancora într-un loc definit. Există în acest volum versuri, strofe, poezii foarte frumoase, în mod inexplicabil ignorate de cele câteva recenzii ce i-au fost consacrate. Și, cel puțin, o piesă de excepție. În *tirziul nopții*, transfigurare admirabilă a unei indelectniciri umile: «În tirziul nopții ies la plimbare trotuarele./ Furnicarele zilei, abandonate./ Pe care le urmează în singurătate/ Aceste ființe misterioase: măturătoarele./ Roboți de fier purtînd cilțoase zale./ Eriiilor dureroase resturi./ Cu pașii rari, cu marșiale gesturi./ Ca mareașalii, peste piept — diagonale./ Văzduhu-n rugăciune de tăceri./ Slăbit din cleștele dogorii grele./ Cu brațele întinse-n adieri/ Le-a pus pe umeri un colan de stele./ Și tirnul respirat în ritmic mers/ Înaintînd în front cu fermitate./ Măsoară pașii tăi, eternitate./ Pe tropii unui vers./ Învolburarea prafului diurn/ Un fum de jertfe risipite pare./ Întors la stînze vetre de altare/ De zei meșteri zăvorîți în turn». În general însă autorul e, literar vorbind, foarte labil, fluctuant în cadrul unor motive, sunori, registre, atitudini, specii divergente. De la caligrafiile în manieră parnasiană Vlaicu Bărna trece la versul sarcastic și demascator și de la acesta la dezinvoltura (ce nu evită uneori de a fi prozică) a poeziei de notație. Ce ne poate da formula eventuală a poetului? Amestecul de neologisme prețioase și aspre regionalisme, de care vorbea Pompiliu Constantinescu, nu este, desigur, de ajuns. Și nici medievalismul vag sau autohtonismul vaporos, și cu atât mai puțin reminiscențele hoffmannești sau resturile de recuzită romantică. Prea încăpătoare se dovedește, de asemenea, caracterizarea din 1936 a aceluiași critic: «Inspirația d-lui Vlaicu Bărna ține de o sensibilitate domoală, elegiacă». Și totuși, deși de o structurare nu se poate vorbi, se simte de-a lungul acestui întreg volum o discretă notă franciscană (o poezie se și intitulează astfel): «Întindeși palma plină de grăunțe/ Stolului de păsări rătăcite-n noapte», aspirația spre peisajul purificat al patriei, împlinită în pasteluri și stampe iluminate de o rară prospețime a evocării: «Bună, curată amiază, fagure/ Vărsînd mierea luminii peste gunoaie./ Lasă din împărățiile tale/ Un strălîmpede ciorchine de ploaie!»; «Adam și Eva de lîngă boi și plug/ Își ascund goliciunea și-n ploaie fug/ Bucuroși de revărsarea edenică, nesperată./ Cu fața lăută, privirea curată»; «Tropot de la zonă la zonă./ Poezie aspră de toamnă cazonă:/ Ah, dulceata somnului în șaj/ Pe șesurile Someșului primii fulgi de nea» (s.n.); «Toamnă tirzie — trofeu cinegetic./ Rană cu singele scurs./ Ultim sărut al melcilor umezi pe trunchiuri./ Mireasmă de somn în nările agere de urs». Să mai cităm (integral) poeziile *Ah, vară și Hotar*: «Vara, ah, vara, dogoritoarea./ Simbure crud, dulce-amar./ Izvoarelor ei proiectate-n havuze/ Le cerșeam stropii de răcoare și cleștar./ Toamna nu-și va scutura-n sînge ruginile/ Pentru că nu figurează ca anotimp/ În calendarul nostru. Dogorește./ Tu, vară toridă fără de schimb!»; «Nici un herald să vestească/ Ploile, umbrele./ Peste trunchiurile roșii de iască./ Năvălesc umbrele./ Pădurea s-a culcat ostentiv./ În cîntecul neiertător al fierului./ Au prins mușchi potecile, zborurile./ Și urmele jderului./ Izvoarele s-au strîns ca niște melci/ În miluri zăcute./ Prin aerul sfîșiat mai întîrzie/ Duhul crengilor mute».

Corabia de fum transmite o autentică vibrație lirică chiar dacă nu conturează foarte definit o personalitate. Poeziile din acest volum trebuie parcurse fără grija de a le încadra, în postura liberă a cititorului.

ATELIERELE UNEI ȘCOLI

de Ion MAN — Fotografii de Elena GHERA

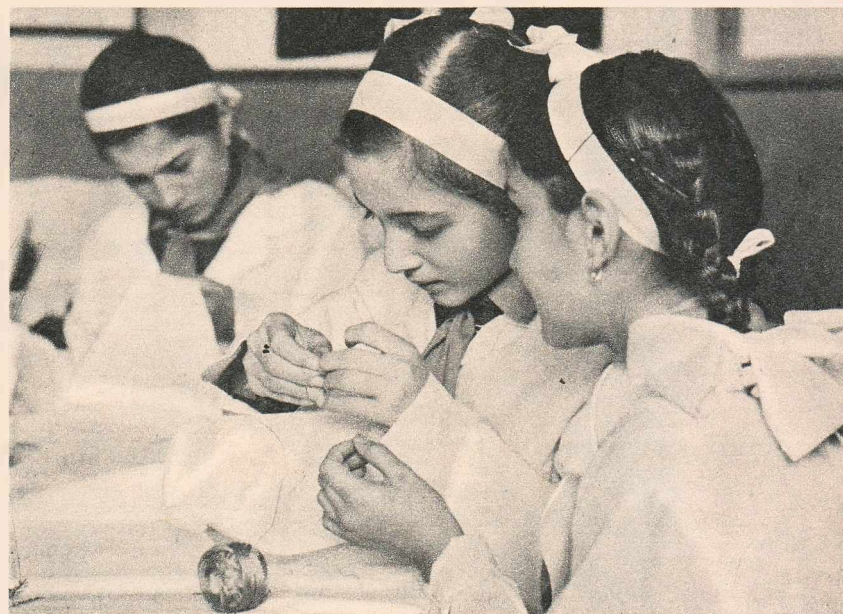
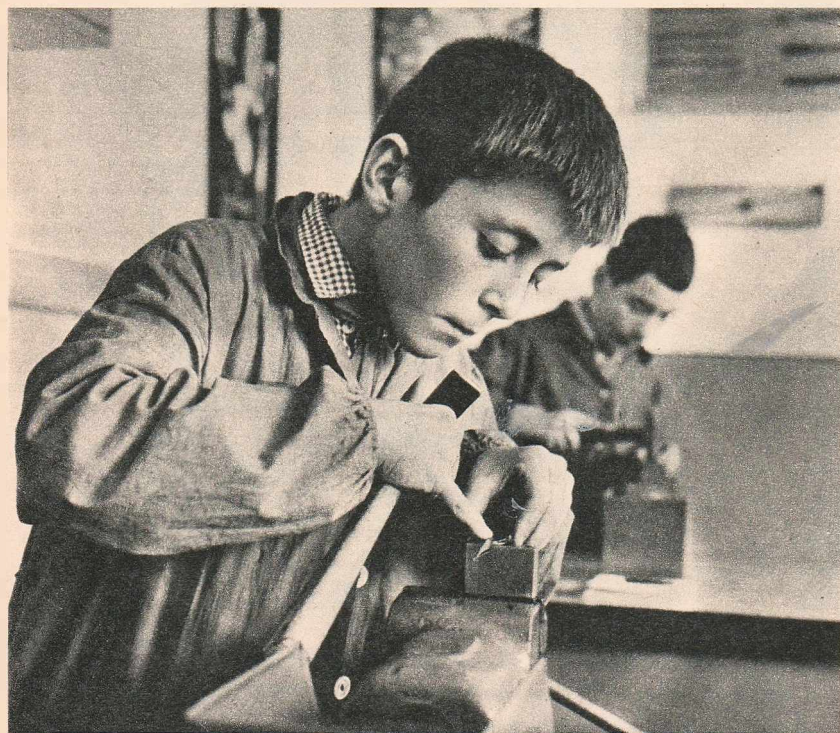

Perspectivile de dezvoltare a națiunii sînt într-o strînsă corelație cu finalitățile învățămîntului. Într-o epocă în care forțele de producție se dezvoltă impetuos, cînd în toate ramurile de activitate cuceririle științei și tehnicii pătrund cu o forță dominatoare, cînd societatea umană își accentuează valorile practice, școala e obligată să țină pasul cu toate aceste direcții de dezvoltare a lumii contemporane. Școala trebuie adaptată la modelul societății prezente și totdeauna la necesitățile celei viitoare, la gîndirea și spiritualitatea ei. Vorbind despre perspectivele de dezvoltare a învățămîntului românesc, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU spunea: «Avînd în vedere că după 1980-1985 se vor crea condiții ca întregul tineret să urmeze un învățămînt echivalent liceului, ne

putem da seama cît de mult se va accentua acest proces în viitor. Această perspectivă impune măsuri foarte serioase pentru mai buna organizare și desfășurare a procesului de învățămînt, pentru legarea lui strînsă de viață, de practica activității din toate sectoarele».

Prin legarea învățămîntului de activitatea productivă — datorită atelierelor recent înființate — școala își sporește potențialul educativ, ea îndeplinind mai mult ca oricînd supremul deziderat de a insufla tinerelor generații spiritul muncii și mai ales prețuirea ei. Pregătirea tehnico-productivă paralel cu formarea unui orizont cultural larg este o necesitate care decurge din cerințele vieții.

(Continuare în pag. 14)

— Nituirea este o asamblare între două sau mai multe piese...

Am intrat într-o clasă unde se desfășoară o lecție inedită. Clasa nu are aspectul obișnuit: băncile au fost înlocuite cu mese de lucru cu menghine; pe pereți, panouri cu diverse piese și scheme tehnologice creează o ambianță aparte; halatele albastre dau o înfățișare foarte preocupată micilor elevi. În sfârșit, o mașină de găurit ne aduce

aminte că ne aflăm într-un atelier. Doar tabla, inevitabila tablă, încărcată cu schițe tehnice ne amintește de școală. E atelierul de lăcătușărie...

— În forma lor actuală — ne spune directoarea Școlii generale nr. 56, tovarășa Elena Vasiliu — atelierele au fost amenajate începând din luna august. Evident, cu forțele noastre nu am fi putut face dotările, pe acestea le datorăm întreprinderilor care ne pa-

tronează. Întreprinderea de mase plastice-București ne-a amenajat un atelier complet, începând de la perdele și linoleum pînă la utilajul necesar desfășurării unui proces productiv adecvat elevilor, «Metalurgica» a dotat atelierul de lăcătușărie, Grupul școlar MIU ne-a înzestrat atelierul de tricostat cu două mașini manuale, întreprinderea «Securit» și-a adus aportul la realizarea unui aspect agreabil la atelierul de artizanat și croitorie. Patronajul întreprinderilor industriale s-a dovedit în cazul școlii noastre prompt și eficient.

— Presupunem că acest început bun are la bază o colaborare fructuoasă între școală și aceste unități productive.

— Nu numai fructuoasă, dar și lipsită de orice obligație formală. În afară de dotări, întreprinderile ne asigură asistența tehnică cu ingineri și maiștri care își consacră săptămînal multe ore aici în școală. De asemenea materiile primă, fără de care nu s-ar putea realiza activitatea practică în unele ateliere este furnizată tot de întreprinderi care ne patronază.

— Una din indicațiile de bază date de tovarășul **Nicolae Ceaușescu** este și aceea ca în atelierele școlare activitatea să se dezvolte în așa fel încît produsele realizate să fie folosite atît în întreprinderile care oferă asistența tehnică, cît și la fondul pieței.

de Victor BĂNCIULESCU

cît poate duce omul...

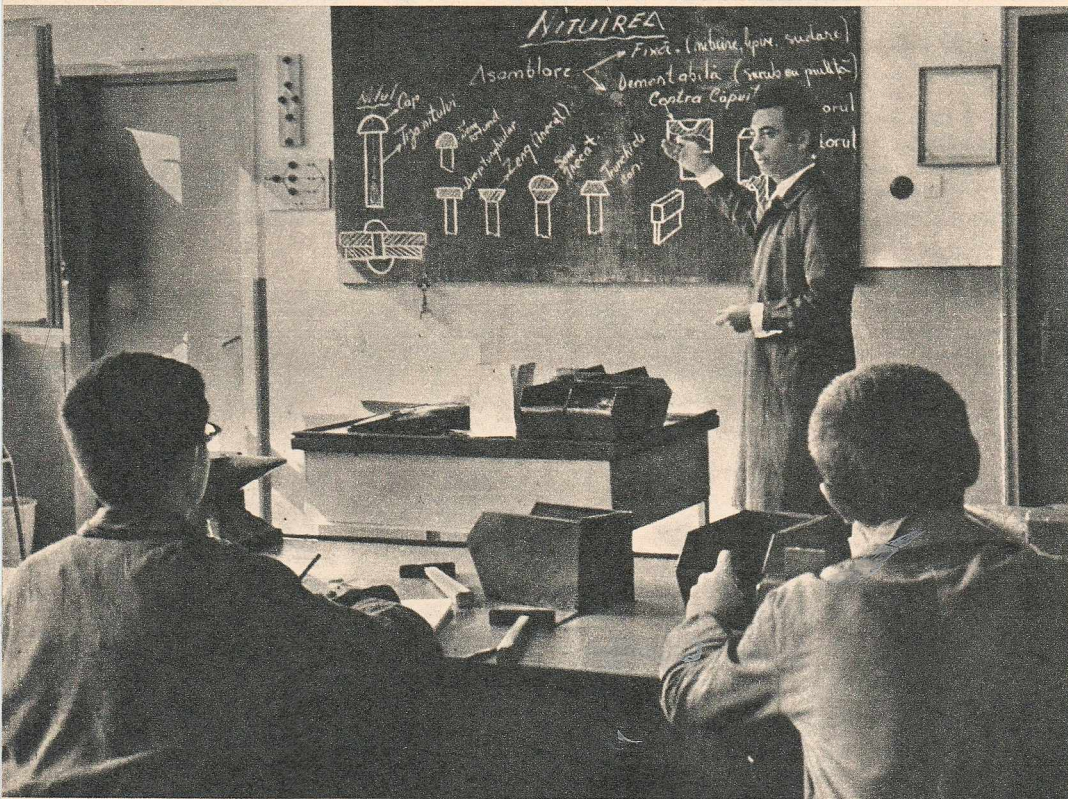
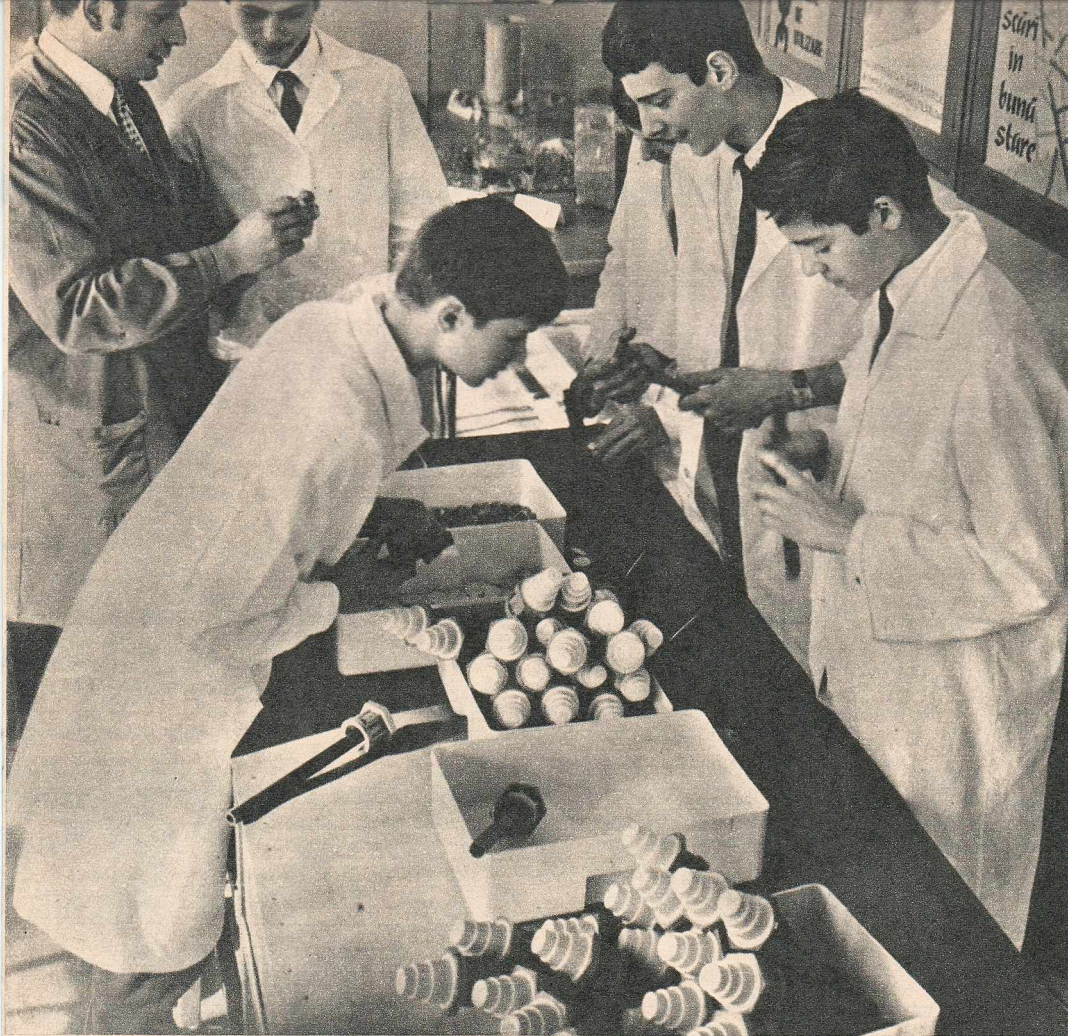
În orice caz, mai mult decît ne îngăduie chiar imaginația. Din trei aplecări și alte trei extensii, Vasili Alekseev ridică deasupra capului peste 600 de kilograme, adică mai mult decît cîntărește micul meu Fiat. Dintr-o singură îndoire de șale și-o supremă dezdoire, omul acesta — și alți halterofili ca el — este în stare să înalțe la capătul brațelor, înspre cer, o bară de oțel de două ori mai grea decît propria sa greutate! E ca și cum am întinde masa ridicătorului pe un podium și pe fiecare kilogram de carne sau de mușchi am așeza, ca pe terezie, cîte două kilograme de fier. Dacă un asemenea om îmi spune că performanța sa pretinde un efort excepțional — am să-l cred cu ochii închiși. Precum n-am să-l contrazic pe boxer cînd declară că, sub ploaia de pumni, a-ți menține singele rece și gîndirea tactică intactă e un miracol. Cînd sportivi ca aceștia vorbesc despre durere sau puterea de a îndura, limba lor e de înțeles. Dar un înotător?

Nici un element nu e mai penetrant, mai blînd, mai mîngietor ca apa. Nici o strădanie omenească nu pare mai ușoară, mai lină, ca lunecatul celui ce înoată prin apă. Și dacă Don Schollander e de altă părere — oricît de greu ne-ar veni s-o facem — trebuie să-l credem, pentru că el are în scrin nu mai puțin de 5 medalii olimpice de aur, iar în palmaresul recordurilor mondiale numele său e trecut de 22 de ori. Cum să nu-i acorzi încredere?

Don Schollander a publicat o carte sugestiv intitulată «Apă adîncă». El introduce în definiția sportului de înaltă performanță un element nou, pe care-l numește cînd durerea, cînd limita durerii. Cvadruplul campion de la Tokyo (1964) susține că «faci cunoștință cu durerea încă de la antrenamente, iar de simțit o simți în fiecare cursă. Durerea se instalează cînd te apropii de limita propriei capacități de rezistență. Ea atacă întîi stomacul, apoi se-ntinde repede; picioarele, pulpele, genunchii încep să-nțepenească. Te afunzi mai adînc în apă, ca și cum cineva te-ar apăsa pe spinare. Nu poți să te mai ridici. Percepțiile se schimbă. Larma din piscină se prefăce într-un vuiet asurzitor. Subit, apa pare roșie. Stomacul se întoarce pe dos. Fiecare bătaie din picior doare îngrozitor — și dintr-o dată auzi în tine un țipăt strident. Atunci e momentul să te decizi. Poți să abandonezi, dar poți să te și silești să duci vîntoarea pînă la capăt, deși știi că durerile vor crește pînă la insuportabil. Totul se petrece pe ultimii metri». Aceasta-i faza la care numai cei mai buni rezistă. Aceasta-i faza — dureroasă ca orice naștere — în care apare recordul mondial, victoria, medalia de aur, satisfacția sportivă.

La prima vedere, declarațiile lui Schollander — astăzi, la 25 de ani, consilier al Comitetului olimpic din S.U.A. — par crude ca o vivisecție, cutremurătoare ca un autoproces. El pune degetul pe rană, arată adică unde doare, deși s-a supus pe sine la caznele astăzi deocheate.

Un amic îmi reproșă că dezvăluind ostenețele, chinurile, spiniu cu care sînt presărate aleile ce duc la marea performanță, vom îndepărta tineretul de pe stadioane, pentru că o junețe și așa moleșită de beneficiile civilizației cu greu ar mai accepta sacrificiile pretinse de rezultatul ideal. Amicul consideră că e absurd ca vreun tînar să se mai apuce de săritura în lungime cînd recordul lumii este, la 8,90 m, aproape inaccesibil. E ca și cum cineva ar fi crezut că după nebunia de o seară a lui Lindbergh nimeni nu va mai încerca să treacă oceanul în zbor, și încă tot mai repede. Tocmai aci greșește amicul, desconsiderînd pe de o parte continua năzuință spre progres a omenirii și pe de alta încăpățînata și plină de curaj credință a tineretului că nimic pe lume nu o poate împiedica să meargă înainte. Săritorul în lungime debutant îl ia ca punct de miră pe Bob Beamon, chiar dacă antrenamentele pentru a-l ajunge sau a-l întrece vor cere budane de sudoare. El știe că mare campion va deveni doar cel ce nu se teme de cazne.

— Cu toate că sîntem abia la începutul anului școlar, unele ateliere ale noastre au și început să îndeplinească acest deziderat. Cel de lăcătușerie a executat pentru «Metalurgica» regleți (pentru legături electrice la camioane și mașini), semnalizatoare triunghiulare pentru remorci și, după cum ați putut vedea, elevii din clasa a 7-a lucrau la compasuri școlare, obiecte pentru care avem o comandă de 5 600 de exemplare. De altfel întreaga activitate a atelierelor e îndreptată pe cît posibil în acest sens. De exemplu, elevele din clasa a 8-a, în cadrul orelor practice de atelier, vor trebui să facă pînă la sfîrșitul anului, individual, cîte un set de masă cu șase

șervețele. La unele ateliere, ca cel de tricotație, intenționăm să executăm comenzi solicitate de către elevii noștri, cum sînt de exemplu fularele...

Importanța care se dă atelierelor-școală a schimbat și optica părinților, și pe cea a elevilor. Copiii participă cu pasiune și interes la orele practice și au dispărut scutirile destul de frecvente din anii precedenți. Se instaurează pe zi ce trece acel spirit al muncii atît de necesar tinerei generații, se deschid orizonturi noi și prin cunoașterea nemijlocită a unor procese tehnologice și a unor meserii se modelează aspirații viitoare.

În fotografia:
aspecte din
atelierelor Școlii
generale nr. 56
din Capitală.

FESTIVALUL FILMULUI SOVIETIC

Eveniment de seamă al toamnei cinematografice, prestigioasă manifestare artistică devenită tradițională, așteptată cu justificat interes, Festivalul filmului sovietic ne aduce în față câteva din creațiile majore realizate în studiourile din Moscova și Leningrad în ultima vreme. Filme de actualitate sau plasate în realitățile unui alt timp istoric, ecranizări — se întâlnesc toate pe treapta înaltă a unei arte ce se constituie, cu consecvență, ca un factor dinamic și sensibil de activizare a conștiințelor.

Nu ne-am mai întâlnit de mult (acest «de mult» trebuie raportat la nerăbdarea unui cinefil, căruia absența de doi-trei ani a cutărui regizor sau actor i se pare o vechnicie), nu ne-am mai întâlnit, spun, cu cunoscutul cuplu de cineaști sovietici Alov și Naumov, cei care au semnat cândva împreună *Pavel Korceaghin* și *Pace noului venit*. Regăsim acum măsura unui talent de o vibrație aparte în *Fuga*, transpunere cinematografică a piesei — cu același nume — a lui Bulgakov (căreia i s-au mai adăugat unele elemente din romanul său *Garda albă*). Urmărind dramatica condiție umană a ofițerilor albi emigrați, autorii afirmă, cu o neobișnuită forță emoțională, caracterul indisolubil al legăturilor omului cu pământul natal, tragismul dezrădăcinării. Răspunderea de a da un chip anume unor oameni cu viețile răvășite, în momentele de zbucium ale istoriei, și-au asumat-o cițiva actori străluciți, cunoștințe vechi și dragi ale publicului nostru: Aleksei Batalov, Mihail Ulianov, Liudmila Saveliieva, Evgheni Evstigneev, Oleg Efremov, Vladislav Dvorječki.

Nou venit în cinematografie, tinărul regizor Andrei Smirnov s-a impus ca unul dintre cele mai viguroase talente ale ultimilor ani. Opera sa de debut, *Gara bielorusă* — prezentă deosebită în cadrul acestui festival — a fost salutăată de scriitorul Konstantin Simonov drept una dintre realizările fundamentale ale producției sovietice recente. Patru foști prieteni, apropiați cândva de experiența comună a războiului,

despărțiți apoi de existența individuală, se regăsesc după ani și ani, după ce fiecare și-a împlinit destinul în felul său: unii au avut de partea lor succesul, gloria și o neașteptată infatuare, alții duc un trai modest dar pe deplin util celor din jur. Smirnov subliniază fără ostentație frumusețea adevărilor simple de care avem nevoie ca de aer: eroii săi se regăsesc și se recunosc doar atunci când orgoliile vane s-au risipit, în clipa în care poziția socială a fiecăruia nu mai este un obstacol. Redobândirea autenticității, a simplității și generozității este un bun de preț ce aparține deopotrivă directorului de întreprindere, scriitorului, mecanicului, infirmierei.

Monumentala evocare istorică *Eliberarea* este continuată de Iuri Ozerov în seriile *Bătălia pentru Berlin* și *Ultimul asalt*; patosul, ardoarea de a reconstitui liniile de forță, dimensiunile unei uriașe acțiuni istorice sînt prezente cu pregnanță și acum.

Am relatat cu un alt prilej, în paginile revistei noastre, despre excelenta ecranizare după *Unchiul Vanea* a lui Andrei Mihalkov-Koncialovski, fără îndoială unul dintre cei cițiva cineaști europeni care au un cuvînt de spus la ora actuală.

Nutresc credința secretă că acest nou *Unchiul Vanea* i-ar fi plăcut chiar lui Anton Pavlovici Cehov, că cel puțin o dată, într-una din acele seri de plumb în care privea cum nu se mai termină o ploaie, a văzut un Vanea care să semene cu Smoktunovski, că l-ar fi iertat pentru vina de a umili, fără voie, prin simpla forță a personalității sale, personajele din jur. Timp să avem să vedem, de trei, de patru ori această ecranizare născută într-unul din rarele ceasuri de împăcare în care literatura admite să-și întoarcă ochii către cinematograful. Îi reîntîlnim cu acest prilej pe ecran și pe Serghei Bondarciuk, pe Irina Kupcenko și pe Irina Mirosnicenko.

Într-o altă seară de festival va fi văzut filmul *Piața Roșie* al lui Vasili Ordînski, un omagiu sobru adus celor care cu preț

unor grele sacrificii au consolidat armata sovietică în anii cruciali de după revoluție. De pe generic desprindem numele actorilor Serghei Iakovlev, Aleksandr Kutepov, Serghei Nikonenko, Valentina Maliavina (*Mașa, în Tunelul*).

Tinerii (dar nu neapărat numai ei) vor cunoaște în filmul lui Leonid Makarîcev *Un amanet ciudat* culorile unei copilării dintr-o

vreme revoluționară, cînd maturizarea pretimpurie se impunea ca o obligație.

După cum se remarcă și din această succintă trecere în revistă, creațiile ce ne vor solicita cîteva seri la rînd se înscriu în perimetrul unei tematici bogate, cu salturi nu numai în timp, dar și în conștiințe.

Magda MIHĂILESCU

Unchiul Vanea — Smoktunovski.

Gara bielorusă — sau recuștigarea autenticității.

Eliberarea — în plină desfășurare.

Un intelectual rădăcit — Aleksei Batalov în Fuga.

JINA — o interpretă care ne-a emoționat cândva, în filmul lui Rostoțki «Casa de la CERNIKOVA, cunoscută din filmul «Să trăim pînă luni».

de la A la Z

de Constantin POPESCU

EMMER Luciano

Regizor italian de film, născut la Milano, la 19 ianuarie 1918. Aparține grupului de cineaști milanezi din care fac parte un Lattuada sau Comencini și debutează în film ca regizor al unor scurte metraje de artă apreciate și dincolo de granițele Italiei. Putem cita astfel filmele dedicate marilor maeștri ai picturii italiene, ca: *Racconto da un affresco, Il paradiso terrestre, Piero della Francesca, Goya, Leonardo da Vinci, Romantici a Venezia, Picasso*. O dată cu aceste documentare el va debuta și în regia de film artistic cu mult comentat film *Domenica d'agosto*, frescă amabilă de pitorească atmosferă populară, al cărei titlu este pe deplin lămuritor asupra conținutului său: micile bucurii și necazuri ale unei familii (evident, numeroase!) din Roma, în decursul unei *Duminici de august*. Pe aceeași linie de fină observație, de umor și duioșie, de dragoste nețărnică pentru oamenii simpli se vor situa și următoarele sale filme: *Parigi e sempre Parigi* (1951), *Fetele din Piața Spaniei* (1952), *Terza liceo* (1953), *Amore in città* (un episod—id.), *Camilla* (1954), *Bigamul* (1955), *Clipa cea mai frumoasă* (1956), *La ragazza in vetrina* (1960). Nu putem omite de asemenea o serie de documentare de mare rafinament și continuă preocupare pentru detaliul sugestiv, pe teme variate, ca: *Il cantico delle creature, Guerrieri, Romanzo di un'epoca* (scurte metraje) și: *Gli eroi dell'Artide, Fratelli miracolosi, I disastri delle guerra, Carriera di un libertino* (lung metraje).

ENGEL Erich

Regizor german de teatru și film, dramaturg și actor de teatru, născut la Hamburg, la 14 februarie 1891; mort în mai 1971. Dezvoltă o intensă activitate teatrală pe parcursul anilor '20 și abordează cinematograful de-abia la începutul vorbitorului, mai întâi ca dialoghist, apoi ca regizor, afirmându-se de la primul film, *Cine ia dragostea în serios?* (1931), ca un fin observator al realităților sociale ale unei Germanii în preția dramei naziste. Cariera lui e legată mai ales de numele unei vedete feminine căreia el i-a permis să-și dezvolte calitățile de mare comediantă: Jenny Jugo. Cu concursul ei va realiza o serie de opere fermecătoare ca: *Cei cinci din Jazz* (1932), *Pygmalion* (1935), prima ecranizare a operei lui Shaw, *Tineretea unei regine* (1936) după piesa lui Syl-Vara, jucată și de la noi, *Congresul regilor* (id.), *Cazul Jenny* (1939), *Nanette, fata din popor* (id.), *Domnișoara profesoară* (1940), *Zvâpdiata* (1942) etc. A mai realizat de asemenea, fără Jenny Jugo, filme de frumoasă ținută artistică, ca: *Taina lui Carlo Cavelli* (cu Rudolf Forster—1934) și *Numai un comediant* (1936), cu același interpret. După război, în R.D.G., Erich Engel turnează la Defa un impresionant film antinazist, *Afacerea Blum* (1948), și o izbucnită ecranizare după Hauptmann, *Blana de biber* (1949). Fiul său, Thomas Engel, a îmbrățișat aceeași profesie, activând ca regizor de teatru și film, mai mult în Austria.

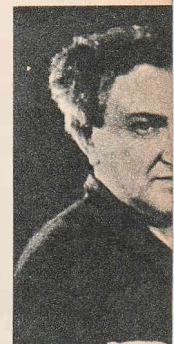
ENGLISCH Lucie

Actriță austriacă de teatru și film, născută la Baden (Viena), la 3 februarie 1906. Apare încă din copilărie pe scenele Austriei și mai târziu ale Germaniei, debutând în film o dată cu apariția vorbitorului, în *Noaptea e a noastră* (1929—1930) și afirmându-se de la început ca o excelentă comediantă, un fel de replică feminină a tipului Stan Laurel, de jună toantă și cam într-o ureche, care provoacă în juru-i catastrofe dar găsește întotdeauna în final soluția salvatoare, ba obține chiar (în unele comedii unde era protagonistă) și mina junelui prim, care pînă atunci n-o băgase în seamă. Așa a făcut ea deliciul spectatorilor amatori de comedii burlești timp de aproape două decenii, în filme ca: *Trei zile de dragoste, Un vals în wagon-lits, Recruții veseli, Viața pariziană, Spaima garnizoanei, Serenada primei iubiri, Logodnica regimentului, Contesa de Monte-Cristo, Cabaretul «Ingerul de aur», Ducesa de Tra-la-la, O fată și jumătate, Fetița din provincie, Lozul cel mare, Tiroleza îndrăcită, Vagabonzii, Ciocirlia* etc. După război, în R.F. a Germaniei și Austria, și-a continuat aceeași susținută activitate de stea de comedie — în film, pe scenă și la TV.

EPSTEIN Jean

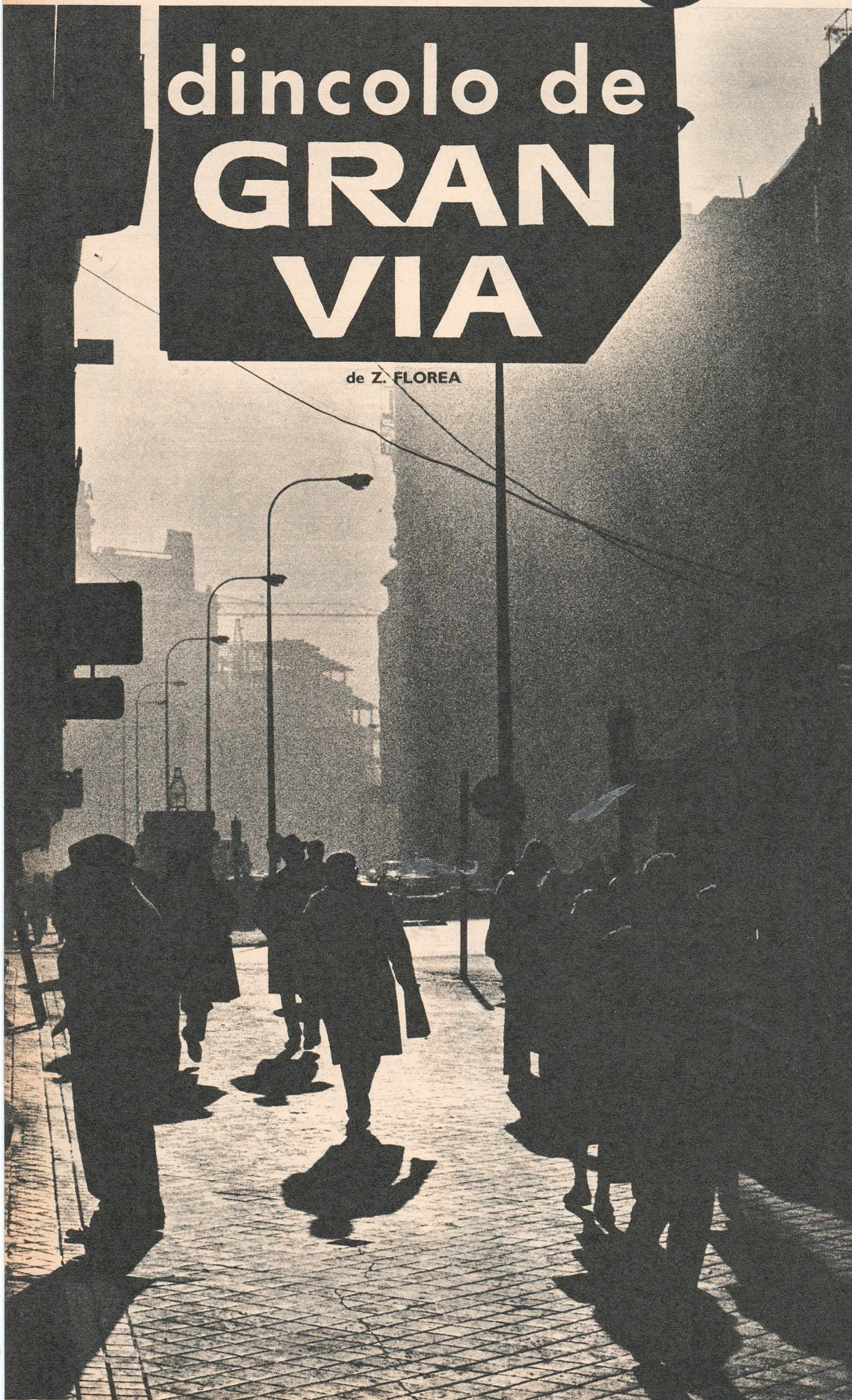
Regizor și filmolog francez, născut la Varșovia, la 25 martie 1897; mort la 2 aprilie 1953. Renunță la studiul medicinei pentru a se dedica literaturii și artelor, fixându-se la profesiunea de regizor de film și mai târziu de teoretician eminent. Debutează ca documentarist, cu o serie de opere remarcabile ca: *Pasteur* (1922), *Au pays de George Sand* (1926), *Finis Terroe* (1929), care vădesc nu numai o cunoaștere temeinică a tehnicii cinematografice, dar și un gust rafinat și o cultură serioasă. Se consacră însă mai ales filmelor sale artistice, pline de căutare, de noutăți interesante sub raportul tehnicii și de îndrăznele stilistice. Așa au fost: *L'auberge rouge* (1923), *Inimă fidelă* (id.), *Afișul* (1925), *Six et demi-onze* (1926), *Căderea casei Usher* (1928) și, pe un plan mai accesibil (am spune mai comercial), *Leul mongolilor* (1924) cu Ivan Mosjoukine, *Robert Macaire* (1925), *Mauprat* (1926) etc. Filmele sale vorbitoare nu vor depăși din păcate nivelul unor producții onorabile, larg accesibile, de un gust nu tocmai rafinat. Filme ca: *L'homme à l'Hispano* (1932), *Castelana Libanului* (1933) sau *La femme du bout du monde* (1937) nu aduc nici un aport prestigiosului său de creator original. Numele său rămîne însă legat de o serie de lucrări remarcabile din domeniul teoriei și esteticii cinematografice ca: *Bonjour cinema, La Lyrosophie, Le cinéma vu de l'Etna, Intelligence d'une machine, Le cinéma du diable, Esprit du cinéma*. Sora sa, Marie Epstein (n. 1899, Varșovia), i-a fost o prețioasă colaboratoare, activând și ca regizoare, în echipă cu Jean Benoit-Lévy, alături de care a semnat filme ca: *Hélène Willführ* (1937), după Vicki Baum, cu cuplul Madeleine Renaud-Jean-Louis Barrault, *La mort du cygne* (1938), *Altitude 3 200* (Aproape de cer—id.). A mai semnat scenariile unor filme ca: *La maternelle, Peau de pêche, La grande esperance* etc.

alb și negru

dincolo de GRAN VIA

de Z. FLOREA

În fiecare duminică, în aproape fiecare oraș spaniol, Plaza de Toros este asaltată de mulțime. Adeseori arenele cu șapte rânduri de loje și balcoane devin neîncăpătoare. Când pe afiș apare numele lui El Cordobes, delirul nu cunoaște limite. De altfel, la meciurile de fotbal sau la galele de box am fost martorul revărsării aceluiași temperament clocotitor. Este adevărat că industria turismului include în aproape toate programele cel puțin o coridă, dar nu este mai puțin adevărat că răpunerea taurului în arenă a fost și rămâne un spectacol pur spaniol.

Cu tot locul important ocupat de coride, cu toate că taurul este invariabil prezent ca efigie sau simbol, că însoțește orice obiect ce poartă imprimat cuvintele «Recuerdo de Espana» (amintire din Spania), chiar și turistul cel mai neavizat nu se poate opri, vizitând Spania, la spectacolul cheltuirii pasiunilor în arenă, nu se poate împiedica să vadă și ce e dincolo de panoplia imaginilor tradiționale.

Când am citit undeva, pentru prima oară, că «Madridul nu este toată Spania», n-am înțeles pe deplin, mărturisesc, esența acestei afirmații. Aflindu-mă în Spania însă aveam să mă conving cât de adânc e prăpastia pe plan social și economic între capitală, cu opulența ei etalată pe bulevardele strălucitoare, și localitățile îndepărtate sau satele aflate chiar prin împrejurimi. Madridul a concentrat parcă tot dinamismul, pe care-l regăsești poate numai la Barcelona. Contrastul capitală-provincie are rezonanță în cele mai diferite domenii. La porțile Madridului nu mai întâlnești vechea periferie sordidă, dar semnele înapoierii sînt departe de a fi dispărut. Contrastul îți apar pregnant când, străbătînd spațiul iberic într-un autocar climatizat, pe o autostradă modernă, vezi de pildă țărani opintindu-se la plugul tras de un măgar.

Dar oare «întra muros», între zidurile cetății metropolitane, au dispărut contrastele? Madridul, cu cei trei milioane și jumătate de locuitori, cunoaște aproape permanent, ziua și noaptea, cu excepția pauzei de două ore la prînz, o animație febrilă; Gran Via, cum este denumită curent impunătoarea Avenida Jose Antonio, deține locul de frunte printre bulevardele madrilenne, depășind cu mult tradiționala Calle Major. Acum Strada Mare apare, comparativ, foarte mică și cu greu îți imaginezi grandiozitatea ei din secolele trecute, cînd aici se desfășurau serbările populare; doar minimagazinele — gen «boutique» — amplasate în clădirile înnegrite de patina vremii, atrag clienți cu dare de mîna în căutarea de lucruri ieșite din comun. Fastul palatelor și castelelor gloriei de odinioară, fie că este vorba de La Granja sau Palazo Reale, n-a apus încă nici azi. Cu toate că nicăieri, probabil, ca în Spania, palatele nu sînt într-o mai mare măsură «muzee vii», aflusul continuu al vizitatorilor dornici să admire comori de artă poate fi întrerupt dacă respectivul palat găzduiește, ca odinioară, manifestări oficiale.

În furnicarul uman al vieții de fiecare zi, copleșit parcă de panourile publicitare înșiruite pe toată înălțimea clădirilor cu multe etaje, nu poți să nu observi imagini vii ale discrepanțelor sociale. Chiar cea mai prosperă industrie a Spaniei, turismul — organizat pentru a primi treizeci de milioane de oaspeți anual, ceea ce se traduce prin încasarea unui miliard de dolari și deci asigurarea unei balanțe de plăți excedentare — se bizuie pe mîna de lucru ieftină: angajații sezonieri. În mulțimea pestriță din centrul Madridului poți recunoaște de altfel cu ușurință pe mulți dintre cei care trăiesc din cîștiguri întîmplătoare, de azi pe mîine.

Contrastele pe care le prezintă economia spaniolă sînt atît de evidente încît oferă impresia unei alternanțe de alb și negru, fără nuanțe intermediare. Pentru anul în curs de pildă se așteaptă ca produsul național brut să crească cu 6,5 la sută; ca producția agricolă — în ciuda secetei din anul trecut — să fie bună, în special la citrice și la măsline, astfel încît să asigure peste un sfert din volumul exportului; ca producția industrială să crească mai cu seamă la automobile și în industria chimică; ca prin exploatarea zăcămintelor submarine de țitei să fie economisiți cinci sute milioane de dolari la importul produselor petroliere. Și totuși șomajul continuă să rămînă o problemă acută; fiind departe de a fi lichidat. Așa se explică de ce nu există probabil nici un oraș vest-european unde să nu întâlnești muncitori spanioli emigrați în căutare de lucru. Constituie o realitate vizibilă faptul că Spania nu e în măsură să ofere locuri de muncă tuturor cetățenilor ei. Iată cum apreciază situația un prelat — deci un membru al acelei categorii sociale considerate ca unul din «stîlpii» regimului — arhiepiscopul de Oviedo, Diaz Merchan, într-un articol publicat în septembrie de cotidianul «A.B.C.»: «Reforma socială nu se poate mulțumi cu educarea și transformarea oamenilor. Este necesară în același timp transformarea structurilor sociale... Trebuie realizată o distribuție mai echitabilă a venitului național. În ciuda celor înfăptuite în ultimii ani, există încă în Spania o inegalitate excesivă în ce privește repartizarea veniturilor. Există oameni care-și însușesc averi astronomice și care trăiesc într-un lux exagerat, în timp ce mulți alții primesc salarii insuficiente pentru a-și acoperi trebuințele elementare. Există mulți capi de familie care nu au de lucru. Mulți bătrîni sînt lipsiți de pensie sau primesc o sumă ridicolă cu titlu filantropic. Creșterea venitului național nu este corelată cu perfecționarea distribuției sale și, în aceste condiții, inegalitatea poate spori dacă nu se iau măsuri rapide».

Dar învățămîntul? Aceleași contraste. Cetatea universitară madrilenă, situată la răscrucea drumurilor spre cartierele rezidențiale, spre Escorial și spre cîteva autostrăzi,

de Ioan GRIGORESCU

CAPODOPERE ÎN PERICOL!

Nu, oameni buni, Borobudurul nu a fost cioplit într-o stîncă de bazalt, muntele-templu din Java centrală n-are în el decît lut, rocă vulcanică sfărîmată, nisip și pietriș cărate cu coșul pe cap de cohortele anonimilor lui constructori. Cine și l-a închipuit un munte fasonat de daltă și ciocan a fost înșelat de aparența monolitică a operei și de convingerea că este mai ușor să cioplești un munte decît să-l cari pietricică cu pietricică în coșul dus pe creștet. Acum Borobudurul e bolnav. Cele 6.000 de panouri cu basoreliefuluri au început să fie mîncate de ploii, roase de vînt, măcinate de furtunile de nisip, prin crăpăturile adînci pătrunde apa, pereții s-au mișcat din loc, unii s-au înclinat amenințător spre pămînt și este de ajuns să se producă într-un singur loc o prăbușire ca întregul edificiu să se surpe și lutul înmuiat dinlăuntru lui, căruia oamenii i-au atribuit atîta timp consistența pietrei, să se reverse ca o mămăligă moale prinzînd sub avalanșa ei una dintre cele mai mărețe opere făurite de om pe acest pămînt.

Partenonul de pe Acropole este la rîndul lui amenințat de distrugere, vicisitudinile istoriei l-au masacrat destul și scheletul superbului templu de altădată, care domină osuarul de piatră al fostei antichități grecești, țipă că i-a ajuns cuțitul la os. Despuiat de podoabe, jefuit ca în codru, scrijelit de bricegele «nemuritorilor» care și-au lăsat numele prin toate closetele Europei, Partenonul agonizează patetic strigînd ajutor! De douăzeci și patru de secole, îi ajunge! De cînd pe cornișa Acropolei s-a instalat regele Demetrios Poliorkete al Macedoniei, cu zgomotoasa și irreverențioasă lui suită față de opera lui Pericle transformată în loc de bivouac, de cînd creștinismul primitiv a prefăcut templul zeiței Nike în biserică pentru ca, nouă secole mai tîrziu, turcii să-l «refacă» în moschee, dar, mai ales, de cînd dogele venețian Francesco Morosini a aruncat în aer pulberăria otomană ascunsă în Partenon, această podoabă de mîndrie a civilizației antice a încetat tot mai mult să fie ceea ce fusese cîndva, în «secolul de aur» al Eladei. După trecerea pe aici, prin 1803, a lordului englez Elgin, soldată cu jefuirea Acropolei de cele mai reprezentative opere de artă care se ambiționaseră să reziste asediilor și prădărilor anterioare, Partenonul nu ne-a mai rămas decît ca o palidă umbră a ceea ce fusese mai înainte.

«Courrier»-ul UNESCO-ului vorbește despre «cele șapte plăgi» ale Acropolei, pe care le enumeră începînd cu boala fundațiilor din tuf calcaros roase de infiltrarea apei, cu erodarea scîrilor și a dalelor frecate în fiecare an de tălpile a sute de mii și milioane de vizitatori și terminînd cu degradarea continuă a pușinelor sculpturi originale rămase încă pe frize și a metopelor care acoperă intervalele dintre rîndurile de caneluri. O «plagă» care se pare a fi deosebit de perfidă rămîne ascunsă: rugina crampoanelor de fier înfipite în marmură pentru a asigura stabilitatea pieselor, putreziciunea metalului mîncat de oxidare, inconsistența lui din moment ce poate fi sfărîmat între degete, incapacitatea de a mai menține sub strînsură blocurile edificiului îmbolnăvit. Dar cea mai gravă, cea mai mare, cea mai necrutătoare «plagă» a Acropolei rămîne poluarea atmosferică. Procesul de «calcifier» suferit de marmură de-a lungul atîtor secole, incendiile care au pirjolit-o, ploile și înghețurile care au fisurat-o adînc, sînt completate în opera lor distructivă de gazele nocive ale uzinelor și țevilor de eșapament care asediază Acropole din toate părțile, de vibrația avioanelor supersonice și a elicopterelor, de tot ceea ce viața modernă aduce pe capul marelui bolnav.

Ce-i de făcut?

Ce-i de făcut pentru salvarea templelor-gigant din sudul Indiei? La Madurai, în statul Madras, moare încet dar sigur colosul ridicat în memoria uneia dintre soțiile lui Siva, frumoasa Minakshiochi-de-pește, templu care adăpostește întregul panteon hindus, 33 de milioane de zeități, uriașă fantasmagorie sculptată și pusă să îmbrace edificiul înalt de 52 de metri cu cele unsprezece etaje ale sale.

Ce-i de făcut pentru ca pe platoul central al Mexicului să se păstreze în picioare cariatidele de bazalt care susțineau templul lucaefărului de zi? Ce-i de făcut pentru ca, pe Insula Paștelui, coloșii de piatră să nu se mai prăbușească și să se îngroape singuri în pămînt?

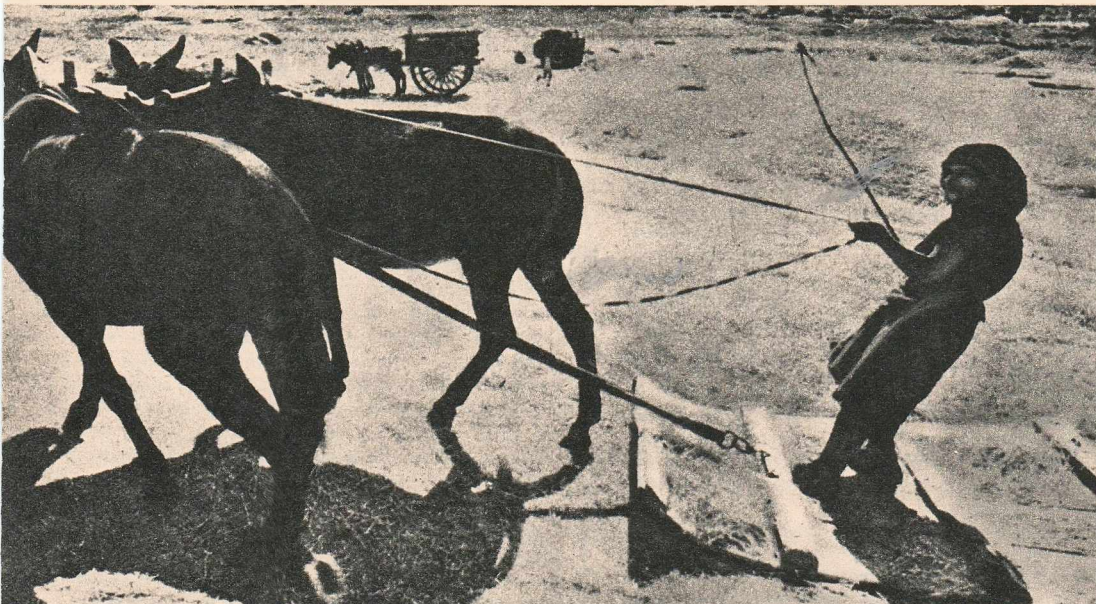
Cînd buldozerul e pus să «respecte» trecutul, nu mai este prea mult de făcut. Cînd orașele tentaculare asediază vetrele fostelor civilizații, străbunele comori de artă trebuie să fie vîrîte în cutii de conserve.

Și totuși...

La Borobudur au început operațiunile de consolidare a zidurilor, la Acropole se impune interzicerea survolării monumentului de către aparatele grele de zbor; oamenii de știință, chimiștii, fizicienii, arhitecții, restauratorii, caută de cîțiva ani o soluție protectoare a marmurii care, fără să-i schimbe culoarea și proprietățile «inițiale», să-i ocrotească ființa atît de grav lovită de timp și de oameni. Lovită fără cruțare. Conștient sau inconștient. Mortal.

Și nu știi de ce, nu mă pot înfrîna să nu mă gîndesc la Sarmizegetusa și la Voroneț. La Adamclisi și Putna. La Istria și Tirgoviște. La Suceava și Enisala...

Și nu-mi pot închipui cum ar arăta dămîntul fără aceste podoabe.

Alături de autostrăzi moderne.

este concepută într-un stil modern, deși păstrează urmele unei trecute măreții. Dezvoltarea cetății universitare marchează un efort evident pentru stimularea învățămîntului superior. Să cităm însă, pe de altă parte, câteva păreri autorizate: fiecare al zecelea cetățean spaniol nu știe să scrie și să citească — revista «Caritas». Aproximativ opt sute de mii de copii de vîrstă școlară nu sînt cuprinși în sistemul de învățămînt — cotidianul «Ya». Taxele și celelalte cheltuieli pentru întreținerea unui copil la liceu se ridică lunar la aproximativ jumătate din salariul mediu al unui muncitor — revista «Cuaderno Para el Dialogo».

...Pe drumurile Spaniei, relieful oferă contraste la tot pasul. La fel, societatea spaniolă contemporană evocă nume-roase și puternice contraste în alb și negru.

Gran Via — cea mai dinamică arteră madrilenă.

de Teodor MAZILU

UN ȘOARECE DESCURCĂREȚ

Că există proști care nu se descurcă în viață, că există proști inadaptabili este, fără îndoială, adevărat. Există și proști plini de angoase. Există și proști bînțuți de gîndul sinuciderii. Proștia n- asigură neapărat prosperitatea. Dar ne vom ocupa în aceste rînduri de prostul descurcăreț. Prostul care izbutește să asă basma curată.

Prostul descurcăreț — idiotul care trage pe sfoară, cretinul care mîncă două porții — e o figură pitorească, nu chiar atît de rar întîlnită. În toate împrejurările vieții s-a descurcat de minune și pînă la urmă biografia lui e un șir de întîmplări care te care mai nostime. «A, să vezi ce mi s-a întîmplat mie». «Să vezi cum i-am dus». «A, să vezi ce chestie grozavă le-am făcut».

El pornește de la ideea că toți oamenii și toate instituțiile trebuie păcăliți, altfel nici nu conștepe. Unora le-a făcut-o, pe altul i-a dus, pe altul l-a tras în piept — mîna rog, toate metodele posibile. În liceu n-a învățat, ci și-a păcălit colegii și profesorii... «Să vezi ce farse le-am jucat... Să vezi ce ușor copiam eu». «Pe toți i-am dus cu preșul!».

Faptul că n-a învățat, faptul că doar s-a strecurat, i se pare o mare performanță; l-a tras pe sfoară și pe Pitagora, l-a păcălit și pe Voltaire.

— Ce să învăț? Da ce sînt prost?

Așa a tras pe sfoară pînă și tabla înmulțirii.

Așa și-a continuat mersul triumfal spre ignoranță.

— Eu să muncesc? Da ce, sînt prost?

Și începe să se laude cum face și cum drege el, cum îi păcălește el pe toți, ce tip e el, cum îl iubesc toți pe el.

Pe actuala soție n-o iubeste și o păcălește — sentiment de care este foarte mîndru.

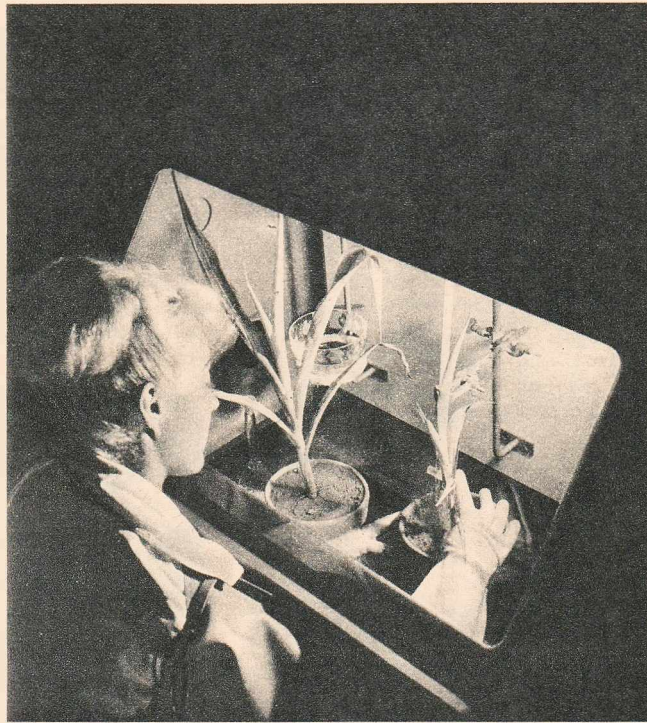
— Să vezi cum am îmbrobodit-o!

Oamenii sînt ademeniți de stupidă și mica lui viclenie.

— L-am vrăjit, l-am descîntat. Și pe ăsta l-am prins în cursă... Nici ăsta nu mi-a scăpat...

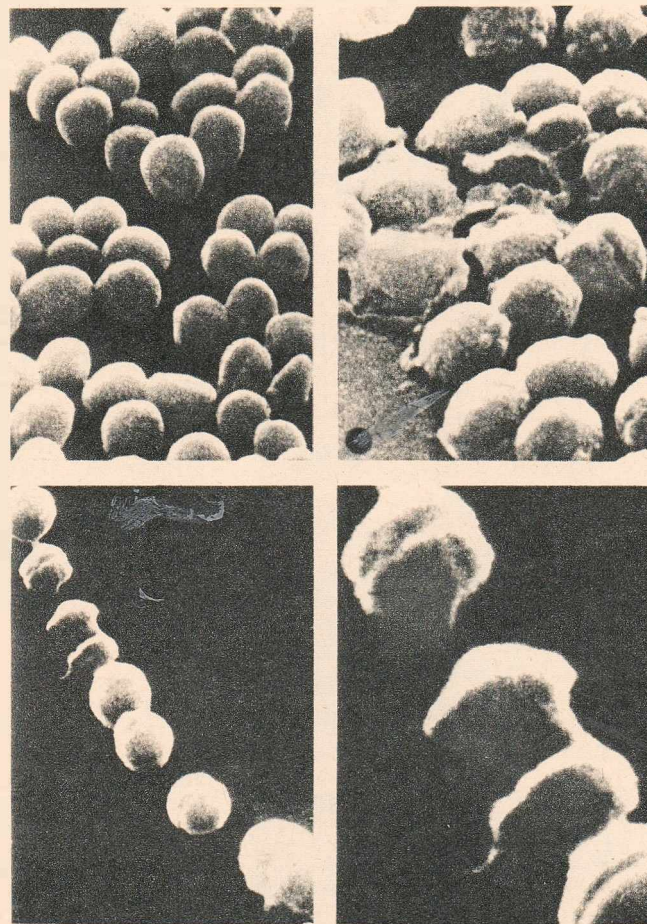
Sărman idiot descurcăreț. Sărman șoricel viclean!

El nu știe că se află de mult prins în cursă și că mușcăturile sînt atît de firave...

PORUMB...RADIOACTIV ▲

În laboratorul de nutriție minerală-izotopi radioactivi din Institutul de cereale și plante tehnice-Fundulea se studiază intens nutriția minerală a plantelor prin aplicarea unor izotopi radioactivi. În fotografie, aplicarea izotopului P^{32} la plantele de porumb cultivate pe nisip cu soluție nutritivă.

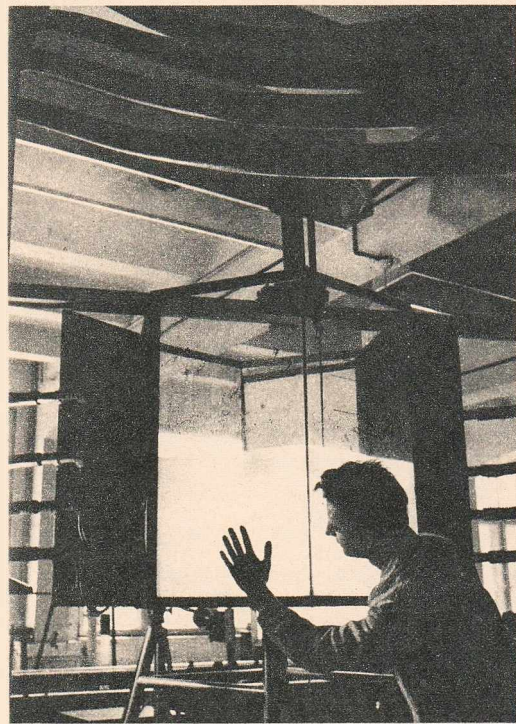

NIMIC MAI SIMPLU! ȘI TOTUȘI... ▲

...Și totuși chiar mulți specialiști ignorează mecanismul intim de acțiune al banalei peniciline. Iată de ce aceste fotografii realizate de bacteriologii englezi O'Grady și Greenwood au provocat mare interes în cercurile medicale. Ele înfățișează cu uimitoare claritate modul în care penicilina «roade» pereții bacteriilor, modificîndu-și unghiul de atac în funcție de natura inamicului. Sus — stafilococi; jos — streptococi, înainte și după intervenția medicamentului.

O PROBLEMĂ COMPLICATĂ: VİRTEJURILE

La Centrul de cercetări hidraulice din Institutul politehnic București funcționează o instalație pentru studiul mișcărilor de vîrtej ce apar în diferite construcții hidraulice. Unele soluții obținute prin aceste studii au fost recomandate pentru proiectarea diferitelor lucrări hidrotehnice. În fotografie, un cercetător urmărește influența intensității vîrtejului asupra formei pîlniei de aer ce apare în camerele de aspirație ale unei stații de pompare.

O APĂSARE PE BUTON ȘI...

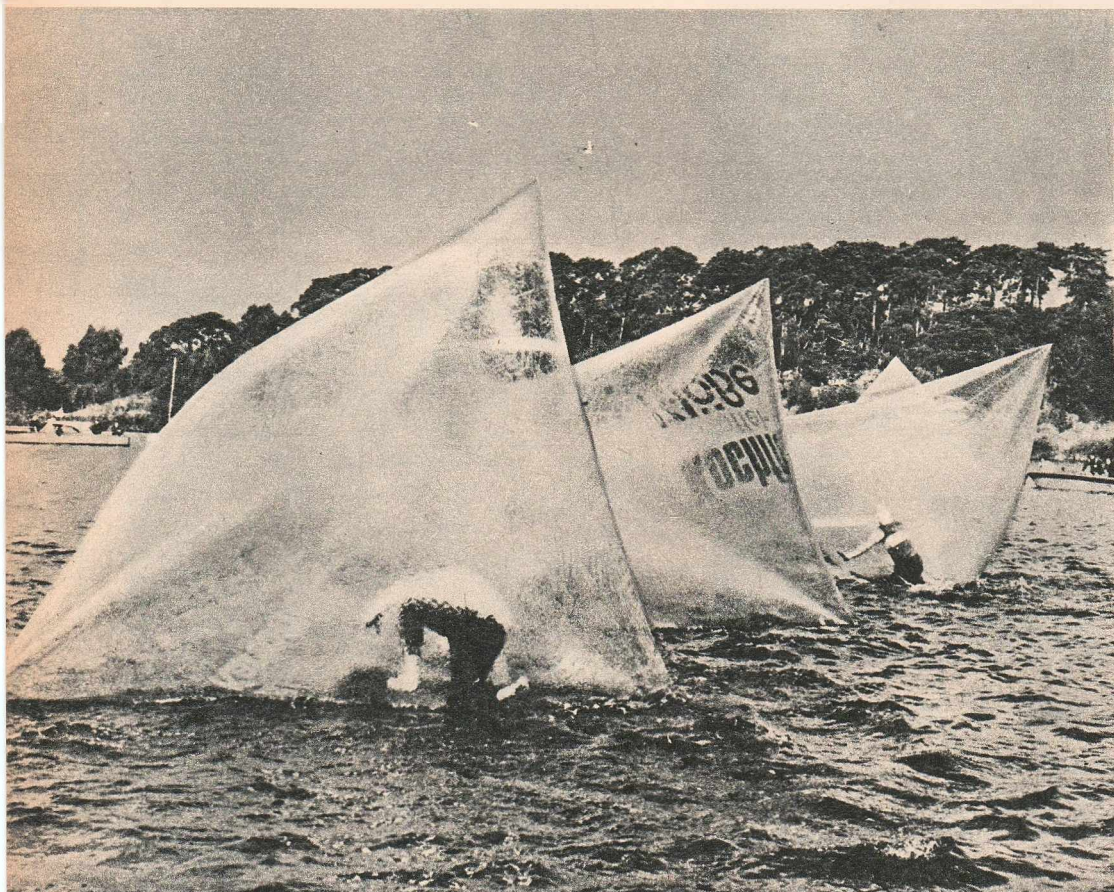
O utilizare a calculatoarelor electronice care tinde să modifice profund munca desenatorilor din industria textilă: o simplă apăsare pe butonul calculatorului și modelul dorit apare pe ecran! El poate fi transformat și adaptat de desenator cerințelor tehnice și materialelor textile respective.

FOAMEA DE... OXIGEN

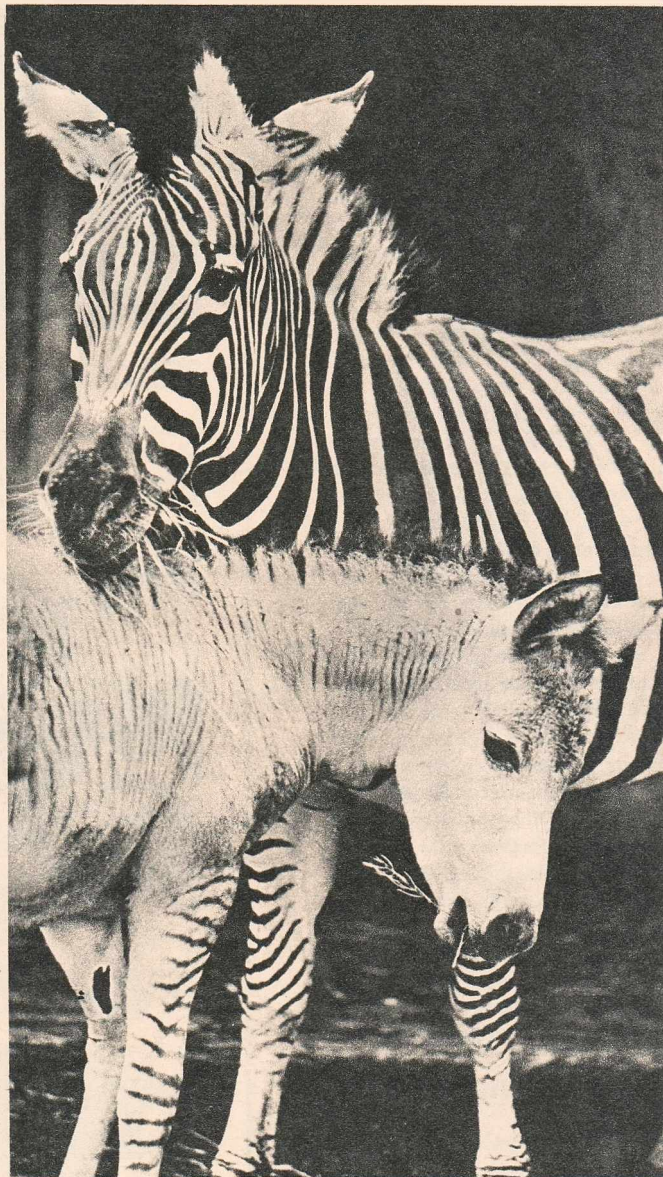
Cea mai mare instalație din lume pentru producerea oxigenului va fi construită în Belgia, în zona portului Anvers, și va avea o capacitate de 1 500 tone pe zi. Se va reuși astfel să se satisfacă cererile industriilor chimice și metalurgice, în cadrul contractelor existente și al altora noi. Oxigenul va fi livrat prin rețeaua de conducte de oxigen care leagă orașul Anvers cu regiunea Mons și cu Franța pînă la Dunkerque. În același timp s-a hotărît construirea unor instalații pentru producerea oxigenului în Australia, lângă Sydney, cu o capacitate de 130 tone pe zi, în Argentina, lângă Buenos Aires, de 100 tone pe zi, iar în estul Franței, o unitate de oxigen și azot lichid, completată cu mari tancuri de depozitare, pentru a se putea face astfel față creșterii cerințelor industriilor din regiune.

varietăți

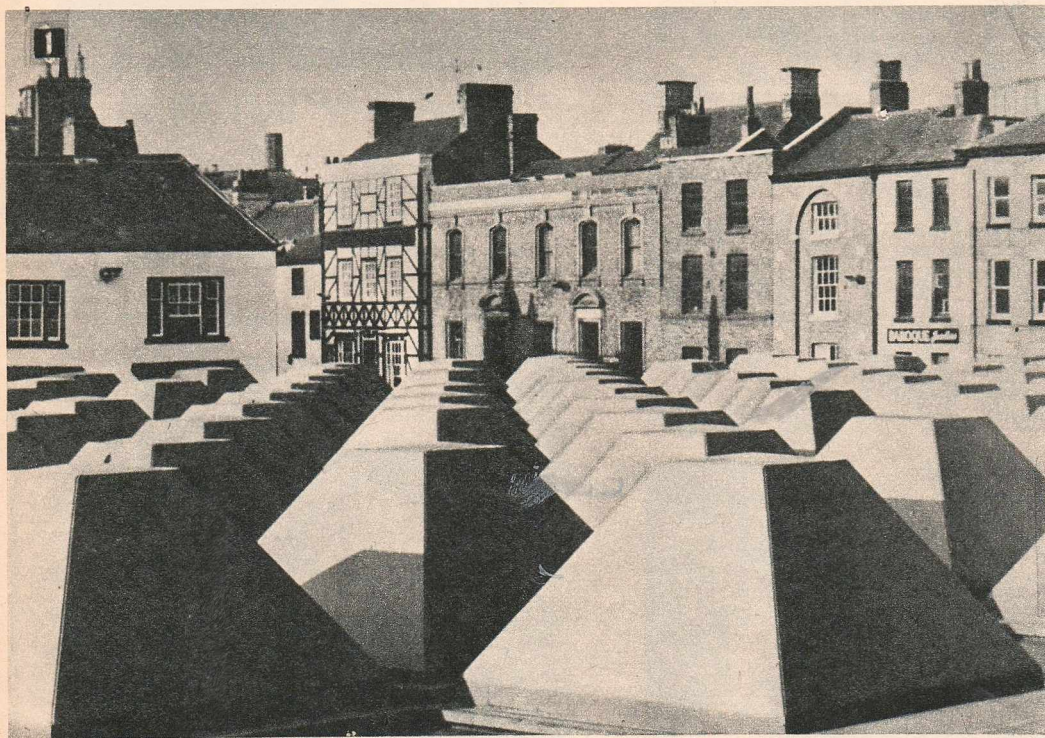
◀ *omul și sacul*

De când au fost inventați (și nu e mult de atunci) pînă astăzi, poliesterii au avut adesea prilejul să ne lase cu gura căscată pentru adaptabilitatea lor la cele mai neașteptate utilizări. Iată o ultimă ispravă: saci din poliester, umpluți cu aer comprimat și cu... sportivi (sacul și sportivul!). Lansate pe apă, aceste — să le zicem — ambarcații sînt minate de vînt. Omul din sacul care parcurge cel mai rapid distanța de 300 metri de pe riul Havel din Berlinul occidental este declarat cîștigător. Primul concurs de acest tip a fost cîștigat cu timpul de 7^m14^s de Jurgen Barth, fost campion de ciclism-tandem.

ori, ori! ▲

Grădina zoologică din Leningrad s-a îmbogățit cu încă o progenitură, căreia i s-a dat numele de Bart. Totul ar fi simplu, dacă n-ar fi nițel mai... complicat: tatăl nou-născutului este măgarul Borki, iar mama, zebra Marta. Se pune întrebarea: ce este Bart? Să fie zebra? Taică-său e cel mai autentic măgar! Să fie măgar? Atunci de ce poartă ciorapi zebrați în picioare?!

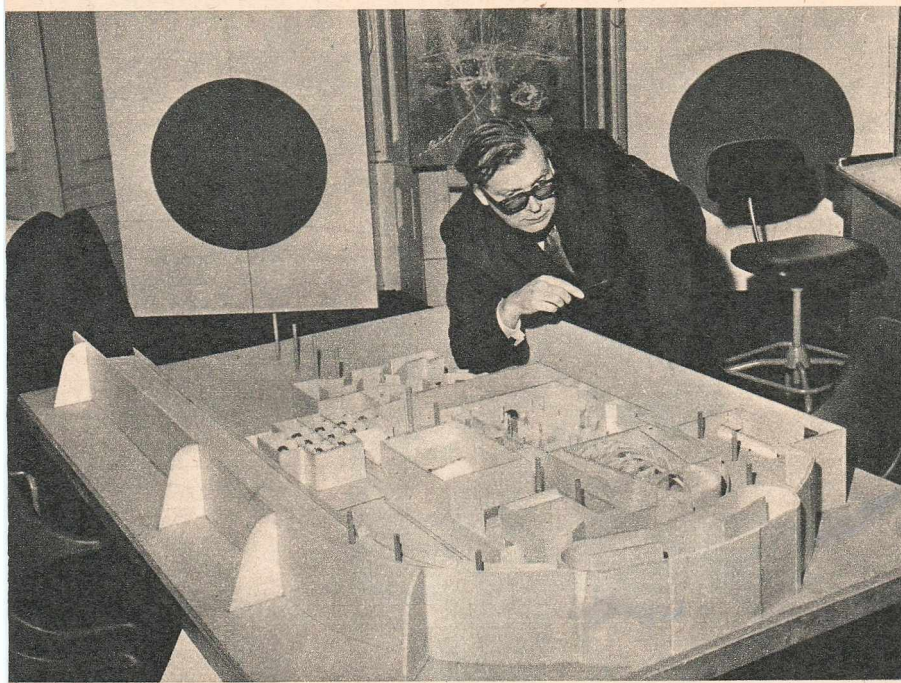
◀ *noutăți dintr-o veche piață*

Ceea ce în prima imagine par a fi niște belicoase mijloace de apărare anticar, se arată în cea de-a doua fotografie în reala lor înfățișare de pașnice ornamente arhitecturale. Ele dichisează noul acoperiș al vechii piețe din Leicester — Marea Britanie.

«pune cricul,
nae!»

Taximetrele-automobile au fost introduse în București în anii 1910-1911. Au avut o perioadă de prosperitate doi-trei ani, apoi s-au împușinat, dispărind complet în timpul războiului. Au reapărut după 1920, când Ford umpluse lumea cu celebrele lui mașini negre, decapotabile, cu roți cu spițe de lemn și cu «mustăți» la volan, pentru accelerație. Câteva dintre aceste Forduri «frumoase, elegante și cu coviltire de ploaie» făceau stație în fața Gării de Nord, așa cum le vedem în fotografia alăturată. Aveau o mare meteahă: porneau greu la manivelă. Din această cauză șoferii erau nevoiți să le pună motoarele în funcțiune cu... cricul. Ridicau roțile din spate și le învîrteau cu mina pînă pornea motorul. Și pentru ca onor clientela să nu aștepte, unul dintre șoferi, care era de rînd, pîndea sosirea trenului. Cînd îl vedea apărînd în depărtare, ieșea pe scările din față și striga: «Pune cricul, Nae!» Fordurile intrau atunci în funcțiune dîrdîind și scoțînd fum. După ce se terminau trăsurile, vrînd, nevrînd, călătorii rămași cu bagajele în stradă erau nevoiți să se aventureze, urcîndu-se în năstrușnicele taximetre.

«scriitorul,
căt-re popor

În lunile august și septembrie ale acestui an a fost sărbătorit pretutindeni, și cu deosebire pe pămîntul Scoției, bicentenarul nașterii marelui scriitor Walter Scott. Printre cele mai de seamă manifestări ale bicentenarului trebuie considerată, desigur, originala expoziție comemorativă cu deviza «Scriitorul, căt-re popor». Principala inovație a expoziției — și nu au fost puține — a constat în aceea că, spre deosebire de orice altă expoziție în care exponatele stau la locul lor iar vizitatorii se perindă printre ele, în expoziția închinată lui Walter Scott vizitatorii au fost cei care au stat și au privit defilarea exponatelor pe fundalul mereu în schimbare. Iată, în fotografie, macheta singurei expoziții din Waverley Market, Edinburgh, și realizatorul ei, arhitectul John Paterson.

post molestam senectutae?...

Nu! După tinerețea plină de vigoare nu urmează bătrînețea slăbănoagă. Pentru acest nou adevăr, am paradoxal, al zilelor noastre, contrazicînd versurile academicului Gaudeamus, pledează fotografia de față. A fost luată în timpul disputării la Tokyo a celei de-a doua «Olimpiade a braștelor vechi» (aluzie la longevitatea simpaticelor ființe din carapacea de boga), concurs polisportiv a cărui principală dispoziție regulamentară precizează că vîrsta minimă a participanților trebuie să fie de 60 de ani pentru bărbați și 55 de ani pentru femei, adică, în genere, vîrsta de pensionare. Regulamentul mai prevede obligativitatea pentru toți participanții de a avea asupra lor un document oportun certificat de sănătate (tensiunea arterială, electrocardiograma etc.). La cursa de 10 000 metri plat (în fotografie) au participat 1 500 de concurenți, dintre care cîțiva atingeau vîrsta de 82 de ani. Impresionantele întreceri sportive au loc în cadrul nu mai puțin emoționant al tradiționalei «Ziua respectului pentru bătrîni».

ASIGURĂRILE ADAS, MĂSURI UTILE DE PREVEDERE!

În dorința de a da amănunte despre unele măsuri de prevedere, publicăm detalii comunicate de Administrația Asigurărilor de Stat cu privire la diferite asigurări puse la dispoziția cetățenilor:

În acest număr ne referim la **ASIGURAREA MIXTĂ DE VIAȚĂ.**

Aceasta este una dintr-un grup de 4 măsuri de prevedere oferite de ADAS care au aceleași avantaje generale, dar fiecare cu specificul ei. Iată denumirile **CELORLALTE TREI**, pe care le vom prezenta în numerele viitoare:

— asigurarea mixtă de viață și suplimentară de accidente;

— asigurarea familială mixtă de viață;

— asigurarea mixtă de viață cu pensie pentru urmași.

În rîndurile care urmează ne vom referi deci la **ASIGURAREA MIXTĂ DE VIAȚĂ.**

Asigurarea mixtă de viață este una dintre cele mai populare forme de asigurare. Avantajul ei principal este că plata sumei asigurate se face, în orice caz, fie în cursul duratei asigurării, fie la expirarea ei. Asigurarea mixtă de viață îmbină economisirea simplă cu loteria și cu prevederea pentru eventualitatea survenirii unor riscuri în viața asiguratului.

Aceasta se încheie pe perioade de la 5 pînă la 20 de ani, la alegerea asiguratului, pentru orice sumă.

Administrația Asigurărilor de Stat plătește suma asigurată:

— la expirarea contractului de asigurare;

— în caz de amortizare a asigurării (în total sau în parte) la tragerile ce se organizează lunar;

— în caz de invaliditate permanentă, ca urmare a unui accident (în total sau în parte, după cum invaliditatea permanentă este totală sau parțială);

— în caz de deces al asiguratului.

O dată cu emiterea poliței de asigurare, ADAS atribuie, pentru fiecare mie de lei din suma asigurată, cîte o combinație de trei litere, cu care asiguratul participă la tragerile de amortizare. În aceeași poliță nu se pot repeta combinațiile de litere.

Primele de asigurare sînt calculate în funcție de valoarea sumei asigurate, durata de asigurare și perioada de plată a primelor. Acestea se pot plăti atît personal cît și prin «**CONSIMȚĂMÎNT SCRIS**» (o împuternicire dată de către asigurați casierului de la locul de muncă, pe baza căreia acesta plătește primele de asigurare din drepturile convenite asiguratului).

SPIRITUL DE ECONOMIE ȘI AVANTAJELE LUI PREZENTATE ÎN CIFRE

● Soldul general al depunerilor la CEC a fost la 1 octombrie 1971 cu 10,3% mai mare decât cel înregistrat la finele anului 1970.

● Soldul mediu pe locuitor a fost la 1 octombrie 1971, comparativ cu sfârșitul anului 1970, cu 10,3% mai mare.

● Durata de păstrare a banilor la CEC a crescut de la 472 zile în 1970 la 530 zile la 1 octombrie 1971.

● La 1 octombrie 1971 numărul libretelor de economii și al conturilor curente personale a ajuns la **7,2 milioane**, din care 2,1 milioane sînt deținute de populația de la sate.

Alte sute de mii de cetățeni își păstrează economiile bănești pe obligațiunile CEC cu cîștiguri.

În prezent, la fiecare familie revine în medie cel puțin un libret de economii.

În perioada 1 ianuarie—1 octombrie 1971 numărul libretelor de economii deținute de populație a crescut cu 461 231, din care 105 489 sînt deținute de populația de la sate.

● În acest an CEC a acordat depunătorilor săi dobinzi și cîștiguri în valoare de multe sute de milioane lei.

○ La tragerile la sorți ale libretelor de economii cu dobîndă și cîștiguri în autoturisme care au avut loc în acest an, pînă în prezent Casa de Economii și Consemnațiuni a acordat 1 086

autoturisme de diferite mărci. La acestea se adaugă încă 402 autoturisme, care vor fi acordate la tragerea la sorți din 28 octombrie 1971.

● În anul 1971, pînă la 1 octombrie, 14 053 de cetățeni și-au cumpărat autoturisme cu bani economisiți la CEC.

● De la 1 ianuarie a.c. pînă la 1 octombrie, Casa de Economii și Consemnațiuni a acordat populației credite pentru construirea de locuințe în valoare de 2 091,8 milioane lei. Pînă la finele anului 1971 valoarea acestor credite va ajunge la 2 900 milioane lei, față de 2 100 milioane lei acordate în 1970.

● Casa de Economii și Consemnațiuni efectuează anual în mediul rural plăți de credite pentru contractări de produse agricole și plăți pentru produse agricole preluate de organizațiile economice de la producătorii agricoli individuali, în sumă de circa 3 miliarde lei anual.

● În perioada 1 ianuarie 1971—1 octombrie 1971 numărul unităților CEC proprii a crescut cu 146, din care 120 în mediul rural.

În prezent, la dispoziția populației se află 1 706 unități CEC proprii, precum și 4 246 unități mandatate (unități poștale și ghișee CEC în întreprinderi, instituții etc.) care efectuează operațiuni pentru CEC.

Gh. COSTACHE

UN TABEL PE CARE VI-L RECOMANDĂM SĂ-L CONSULTAȚI

Cum sporesc economiile dv. dacă folosiți **libretul de economii cu dobîndă:**
a) în cazul efectuării de depuneri «la vedere», la care rata dobînzii este de 3,5% pe an:

Perioada în care se fac depuneri (ani)	Suma economiilor realizate, inclusiv dobînda, în cazul depunerii a cîte 100 lei chenzinal (1 și 15 ale lunii)	Suma economiilor realizate, inclusiv dobînda, în cazul depunerii a cîte 200 lei chenzinal (1 și 15 ale lunii)
1	2 444,10	4 888,20
2	4 973,75	9 947,50
3	7 591,90	15 183,80
4	10 301,70	20 603,40
5	13 106,35	26 212,70
6	16 009,20	32 018,40
7	19 013,65	38 027,30
8	22 123,20	44 246,40
9	25 341,60	50 683,20
10	28 672,65	57 345,30
11	32 120,30	64 240,60
12	35 688,60	71 377,20
13	39 381,80	78 763,60
14	43 204,25	86 408,50
15	47 160,50	94 321,00
16	51 255,20	102 510,40
17	55 493,25	110 986,50
18	59 879,60	119 759,20
19	64 419,50	128 839,00
20	69 118,30	138 236,60

b) în cazul efectuării de depuneri «pe termen», la care rata dobînzii este de 5% pe an:

Perioada în care se fac depuneri (ani)	Suma economiilor realizate, inclusiv dobînda, în cazul depunerii a cîte 500 lei lunar (la 1 ale lunii)
1	6 161,90
2	12 631,85
3	19 425,30
4	26 558,45
5	34 048,25
6	41 912,55
7	50 170,05
8	58 840,45
9	67 944,35
10	77 503,45

O COMOARĂ LA ÎNDEMÎNA TUTUROR

la **HANUL**

MANUC

OASPEȚI NOI AI UNEI GAZDE VECHI

După ample lucrări de restaurare desfășurate de-a lungul a câțiva ani și terminate de curînd, Hanul Manuc strălucește din nou în inima Bucureștiului, aidoma celui de odinioară, o puternică atracție și pentru bucureșteni, și pentru oaspeții lor din întreaga țară și de peste hotare.

Monumentul arhitectonic și istoric lăsat de Manuc și restaurat cu deosebită grijă are azi o funcționalitate complexă. Hotelul oferă turiștilor camere mobilate în stilul epocii, dispuse pe un cerdac. Originalitatea, pitorescul acestui hotel atrag ca un magnet pe turiștii străini.

La crearea ambianței de epocă își aduc, de asemenea, contribuția restaurantul și crama complexului, prin preparatele culinare realizate după rețete ale timpului, roade ale unor minuțioase consultări de documente păstrate în arhive și biblio-

teci. Puteți consuma, după sezon și preferință, o mare varietate de salate: salata băcanilor, a țîrgoveților, a arnăuților, a sacagiilor, salata turcească sau cea bizantină, cu limbă, gustarea lui Bacchus. După aceea, o veritabilă ciorbă domnească de burtă sau ciorba mezelarilor. La felul doi aveți de ales între: mușchiulețele de porc «à la Manuc», pîrjoala circiumarului, ochiuri mocănești, omleta covacilor, varză haiducească etc. Iar la felul trei, tot atît de apetisantele clătite «à la Vilcea», baclavale sultănești. Meniul se stropește cu vinul casei, vin vechi.

O altă atracție de ordin culinar oferă simigieria, care prepară pentru dv., în laborator propriu, specialitățile: plăcinte cu carne sau cu brînză, «triangle à la Manuc», tradiționalele baclavale și sarailii.

O săptămână

în lume

Nu trece zi fără ca, într-un fel sau în altul, dar de fiecare dată sub semnul faptelor concrete, mersul evenimentelor din țară și de peste hotare să nu aducă noi atestări ale justeții politicii noastre interne și externe. Activitatea partidului și statului nostru pe planul amplu al asanării relațiilor internaționale este apreciată ca o contribuție remarcabilă și eficientă la eforturile pentru crearea unui climat de securitate și cooperare multilaterală în lume. Arătând că politica țării noastre corespunde întru totul atît intereselor naționale ale poporului român cît și cauzei socialismului și păcii în general, tovarășul **Nicolae Ceaușescu** a declarat în cuvîntarea pe care a rostit-o la plenara largită a Comitetului municipal București al P.C.R.: «Zi de zi, faptele demonstrează că numai aplicînd în relațiile cu toate statele principiile independenței, suveranității naționale, ale neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, ale renunțării la forță și la amenințarea cu forță în raporturile inter-statale, putem contribui la instaurarea în lume a unei politici de pace și colaborare între popoare».

Agenda internațională a acestei săptămîni, bogată în evenimente de primă importanță, înscrie o seamă de contribuții românești efective, cu profund ecou. Fără îndoială, trebuie reținută semnificația majoră a contactelor și convorbirilor la nivel înalt care au avut loc cu prilejul festivităților jubiliare din Iran. Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România s-a întîlnit și a avut convorbiri, într-o atmosferă de cordialitate și prietenie, cu Șahinșahul Iranului, Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr, cu președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., Nikolai Podgornîi, cu președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, Iosip Broz Tito, cu președintele Indiei, V.V. Giri, cu președintele Pakistanului, Yahia Khan, cu trimisul special al Republicii Populare Chineze, Ciang Tung. În cursul acestor contacte au fost abordate atît probleme ale relațiilor bilaterale cît și aspecte ale eforturilor pentru destinderea atmosferei internaționale.

Activitatea politică internă și externă desfășurată personal și cu neslăbită consecvență de către președintele **Nicolae Ceaușescu** este obiectul unui larg ecou internațional ce se răsfrînge, printr-un spor de prestigiu, asupra României socialiste. În legătură cu aceasta se cuvine a fi consemnat acei pasaj din cartea apărută zilele acestea la Tokyo și consacrată vieții și operei tovarășului Ceaușescu, în care autorul ei, publicistul japonez Goichi Kusano, scrie despre conducătorul partidului și statului nostru: «Popularitatea și simpatia de care se bucură, atît în țara sa cît și peste hotare, constituie o recunoaștere a meritelor sale excepționale, a inteligenței și energiei creatoare pe care le dedică poporului său, ideilor nobile ale progresului și păcii». Înainte de a pleca în Iran, președintele Ceaușescu l-a primit pe ministrul comerțului exterior al Italiei, Mario Zagari, și a acordat două importante interviuri: unul revistei libaneze «Al-Hawadess», iar celălalt (reprodus luni în presa noastră) marelui cotidian italian «Corriere della sera». În ambele interviuri este reafirmată cu claritate politica partidului și statului nostru în cele mai arzătoare probleme ale vieții internaționale. Această politică pornește de la ideea fundamentală că în relațiile dintre țări, ca și în cele dintre state, trebuie să se țină seama de realități. «De aici și necesitatea — precizează tovarășul **Nicolae Ceaușescu** în interviul acordat ziarului «Corriere della sera» — de a se pune pe prim plan respectarea punctului de vedere și poziției fiecărui partid și fiecărei țări, care sînt singurele în măsură să poată aprecia, într-un moment sau altul, situația din țara sau regiunea respectivă». În virtutea acestei politici, țara noastră militează activ alături de linia întăririi continue a relațiilor de prietenie și colaborare cu toate statele socialiste, cît și în direcția consolidării păcii și înțelegerii internaționale prin raporturi normale, principiale, cu toate celelalte state din lume. În acest context, zilele acestea delegația României socialiste a luat parte la cea de-a 55-a ședință a Comitetului Executiv al C.A.E.R., întrunită la Moscova. La București s-au desfășurat lucrările Comisiei mixte româno-iugoslave de colaborare economică, iar la Pekin s-a deschis Expoziția industrială a României socialiste.

Agenda acestor șapte zile consemnează ca de obicei o intensă activitate și pe linia raporturilor partidului nostru cu alte țări. La București au sosit prim-secretarul C.C. al P.C. Mexican, o delegație a Partidului Socialist Popular din Norvegia și o delegație a Partidului Democrat din Guineea, în timp ce delegații ale P.C.R. au luat parte la congresele P.C. din India, P.C. din Irlanda și Partidului Socialist Desturian din Tunisia. Toate aceste activități desfășurate pe fundalul tradițiilor militante internaționaliste arată cît de importante și necesare sînt strădaniile pentru promovarea unor raporturi normale între țări urmărind scopuri comune, ca și între statele cu orînduiri diferite dar deopotrivă interesate în menținerea păcii în lume. Practica vieții internaționale și evenimente concrete de dată foarte recentă relevă adevărul de necontestat că singura și cea mai eficientă cale în evoluția raporturilor internaționale trebuie să fie aceea a metodei universal valabile a contactelor politice, a căutării pe cale pașnică și în comun a mijloacelor pentru rezolvarea celor mai complicate ecuații din arena politică internațională. În acest sens, știrea înțelegerii intervenite între conducătorii U.R.S.S. și S.U.A. cu privire la organizarea unei întîlniri la nivelul cel mai înalt, în 1972, la Moscova, a fost primită de opinia publică cu un interes legitim. Metoda contactelor politice, a tratativilor, este și rămîne singurul mijloc valabil pentru destinderea și normalizarea situației internaționale.

Martî, 19 octombrie 1971

Dic. BABOIAN

realități din lume

reacția în lanț a conflictelor

«Toamna fierbinte» a conflictelor sociale de care pomeneau încă din vară experții economici și presa occidentală se face resimțită din plin într-o serie de țări capitaliste. De cîteva săptămîni acțiunile revendicative concretizate prin greve masive și prelungite, care alarmează guverne și cercuri patronale, obligîndu-le, în multe cazuri, să cedeze în fața cererilor insistente ale oamenilor muncii frustrați de drepturi legitime.

După cum reiese din statistici oficiale americane, numai în primele șapte luni ale acestui an au luat parte la greve în S.U.A. peste un milion de oameni ai muncii. Ascuțirea conflictelor sociale din Marea Britanie, marcată printr-un lanț de greve și alte acțiuni de rezistență muncitorească, se desfășoară pe fondul unui veritabil record al șomajului. Zilele acestea, la conferința anuală a Partidului laburist, Roy Jenkins, lider adjunct al acestui partid, a denunțat faptul că niciodată în ultimii 30 de ani nu a existat în Anglia un număr mai mare de șomeri (circa un milion) decît în prezent. Creșterea ratei inflației, o serie de măsuri restrictive, urearea prețurilor și amenințarea efectivă a unor noi concedieri prin închiderea unor uzine și șantiere devinute insuficient de rentabile explică virulența nemulțumirilor în rândurile muncitorilor și salariaților cu venituri și așa restrînse. În Suedia, o serie de măsuri bugetare luate de guvern pentru a stăvilii șomajul par să nu fi dat rezultatele scontate; dovada faptul că în ultimele luni numărul celor care au rămas fără lucru s-a dublat în raport cu cifrele din anul trecut. O seamă de mari firme italiene, între care «Fiat», «Pirelli», «Maseratti», «Zanussi», au anunțat că se vîd constrînse să reducă producția, datorită unor serioase dificultăți economice și ca atare să procedeze la noi și considerabile licențieri.

Față de încercările patronilor de a ieși din impas prin încetarea întregii activități a unităților nerentabile, în numeroase orașe italiene muncitorii ocupă fabricile zile și săptămîni în șir, pentru a-și impune revendicările. Spectrul șomajului se face efectiv resimțit și în bazinul Ruhr, unde o serie de concedieri, deja anunțate, alarmează mii de familii de muncitori vest-germani.

Numeroase porturi maritime ale S.U.A., mai ales cele de pe coasta răsăriteană, continuă să fie paralizate

de greva docherilor. Marea grevă a muncitorilor portuari de pe coasta apuseană, care a durat peste 100 de zile, transformîndu-se în cel mai lung conflict de muncă care a avut loc în porturile americane în ultimii 23 de ani, a determinat Administrația Nixon să invoce legea Taft-Hartley pentru a obliga pe docheri să reia lucrul. Între timp însă au declarat grevă 40 000 salariați de la serviciile telefonice newyorkeze, mii de muncitori feroviari, profesori și învățători din Michigan, Illinois, Ohio, Pennsylvania și 100 000 de mineri din peste 20 de state ale S.U.A. În Franța, luna octombrie a debutat cu greve salariaților de la aeroportul Orly, urmată la cîteva zile de paralizarea traficului trenurilor subterane

italului

Greva pentru drepturi și pentru dreptate socială a muncitorilor portuari din S.U.A. a alarmat prin amploarea și urmările ei în ase-

menea măsură cercurile conducătoare ale S.U.A., încât președintele Nixon n-a ezitat să recurgă la legea Taft-Hartley.

le

ca urmare a grevei de peste 10 zile a celor 2 200 de conducători de metrou. Mișcarea grevistă din Spania a înregistrat momente remarcabile prin extinderea grevei muncitorilor constructori din 10 de întreprinderi, totalizând 25 000 de muncitori. În marele bazin carbonifer Oviedo și în Catalonia,zeci de mii de muncitori luptă împotriva intențiilor patronatului de a concedia încă un lot de 400 de salariați. O grevă la uzinele «General Motors-olden» din Canberra și rezistența activă împotriva concedierilor anunțate de filiala australiană a companiei «Chrysler» contribuie la întregirea imaginii conflictelor ce bîntuie în această toamnă o serie de țări capitaliste mari și bogate.

Concomitent cu rezistența dirză a muncitorilor de la șantierele navale engleze «Upper Clyde», soldată prin concesiile guvernamentale deocamdată sub forma promisiunilor, în industria aeronautică engleză au avut loc în ultimul timp puternice acțiuni de luptă împotriva concedierilor (numai la Westland Aircraft — 1 800 de licențieri). În imagine, aspect de la un miting al muncitorilor de la British Aircraft Corporation.

o două imagini care demonstrează ce a însemnat pentru traficul parizian greva conducătorilor de metrou: cozi nesfîrșite la stațiile de autobuze (jos); camioane militare transportă muncitori parizieni la locurile de muncă (stînga).

FANIA DAVIS ÎN ITALIA:

„să salvăm viața angelei!“

Miting la Universitatea din Roma; la fabrica «Coca-Cola» — ocupată de muncitori împotriva hotărîrii patronului de a închide întreprinderea; la fabrica «Confi» din Florența — aflată în aceeași situație; întâlniri cu tineretul din Bologna și Milano. Acestea sînt pe scurt momentele turneului italian al Faniei Davis, sora Angelei Davis, care întreprinde o călătorie în Europa pentru a stimula mișcarea de solidaritate cu militanta progresistă americană care a devenit un simbol al luptei pentru pace, dreptate și libertate. «Va trebui să determinăm o vastă mișcare de masă a popoarelor din întreaga lume pentru ca Angela și toți deținuții poli-

tici din America să fie eliberați» — a declarat Fania Davis în cadrul unui miting. Întîlnirile Faniei Davis cu tineretul și muncitorii italieni au fost o expresie elocventă a adeziunii entuziaste a acestora la cauza salvării vieții, a eliberării militantei întemnițate la San Rafael. Fania Davis a fost de asemenea invitată la sediul C.C. al Partidului Comunist Italian, unde a fost primită (în fotografie) de tovarășii Luigi Longo și Gian Carlo Pajetta, precum și de alți membri ai conducerii partidului, care au reafirmat solidaritatea comuniștilor italieni cu lupta pentru salvarea vieții Angelei Davis.

rugul-gigant de la santa barbara

Timp de cîteva zile colinele din jurul vestitei localități Santa Barbara (California) au fost cuprinse de flăcările unui puternic incendiu care n-a putut fi stins decît în urma unor mari concentrări de forțe pompierești. Focul a izbucnit în zona forestieră și s-a extins cu repeziciune pe hectare întregi de păduri, coborînd vertiginos spre oraș. Cuprinsă de panică, populația cartierelor situate pe versantele colinelor și-a părăsit căminele, căutîndu-și refugiu departe de tăvălugul de flăcări. Incendiul a provocat pagube încă imposibil de evaluat. Zeci de clădiri, parcuri și rezervații naturale au fost distruse, iar numărul celor dați dispăruți nu poate fi încă precizat. Rugul-gigant se înscrie ca una dintre cele mai cumplite calamități ce s-au abătut vreodată asupra colinelor de la Santa Barbara.

BAGDAD

succes românesc

Correspondență specială de la Nicolae VRABIE

La Bagdad s-a deschis în aceste zile de octombrie Tîrgul internațional, unul dintre cele mai mari și mai importante din țările Orientului Apropiat. Zilnic, zecile de pavilioane sînt vizitate de peste 50 000 persoane, număr foarte mare dacă ne gîndim că locul de desfășurare a acestei manifestări economice se găsește la aproape 15 km de centrul orașului. Tîrgul reunește firme comerciale din 20 țări, care și-au prezentat produsele în pavilioane proprii sau în hale comune. Exponatele sînt în general alese în concordanță cu necesitățile economiei irakiene, aflată în plin proces de dezvoltare. Majoritatea sînt produse necesare mecanizării muncilor agricole și pomicole, mașini-unelte și utilaje solicitate de micile ateliere mecanice dar și de fabricile și uzinele de stat, precum și bunuri de larg consum — textile, confecții, marochinărie, ambalaje, materiale de construcții etc.

Pavilionul României la această manifestare economică — o construcție spațioasă, aerisită, viu colorată, decorată cu fotografii mari prezentînd imagini din industria noastră în plin progres și afirmare — reflectă la rîndul lui adaptarea la necesitățile pieței irakiene. Produsele foarte numeroase, bine selecționate și îngrijit realizate, s-au bucurat de la bun început de aprecierea publicului și au stîrnit interesul a numeroși clienți potențiali. De altfel, în aceste zile perioada de tatonare s-a terminat, discuțiile comerciale s-au concretizat, urmînd să se semneze contracte între firmele partenere. Aprecierile de care s-au bucurat mostrele prezentate de cele 20 întreprinderi românești de comerț exterior au făcut ca solicitările cumpărătorilor locali să ducă la acoperirea întregului contingent stabilit și aprobat de forurile comerciale irakiene. Pe lista de cereri de licențe figurează mașini-unelte, convertizoare și motoare electrice, mașini pentru construcții, cabluri, fittinguri, geamuri și diverse materiale de construcții, articole sanitare, țesături și tricotaaje. Pavilionul românesc a fost vizitat de către ministrul irakian al economiei și de alte personalități ale vieții politice și economice a Irakului. Cu prilejul «Zilei României», televiziunea, radioul și presa din Bagdad au elogiat calitatea produselor românești prezentate la tîrg, subliniind dezvoltarea comerțului exterior al țării noastre. Participarea României la acest tîrg internațional constituie deci un succes de prestigiu și, ca atare, o contribuție importantă la dezvoltarea relațiilor dintre România și Irak.

scafandru... terestru

Din colaborarea specialiștilor de la catedra de mașini frigotehnice a Institutului politehnic din Tașkent (R.S.S. Uzbekă) și a filialei Institutului central de cercetări pentru industria de confecții s-a născut un nou sistem de protecție pentru cei care lu-

crează în domeniul cultivației bumbacului, la combaterea dăunătorilor agricoli cu substanțe toxice. Noul sistem constă dintr-un agregat de condiționare a aerului, montat pe o remorcă, și un costum asemănător celui de scafandru. Sistemul asigură filtrarea aerului și o temperatură corespunzătoare. Costumul cîntărește 4 kilograme.

fischer-petrosian

Rezultatele fiecărei partide a dirzei înfruntări șahiste dintre tînărul și capriciosul Bobby Fischer (S.U.A.) și subtilul tactician Tigran Petrosian (U.R.S.S.) — care își dispută la Buenos Aires privilegiul de a participa la finala campionatului mondial de șah — sînt urmărite cu sufletul la gură de iubitorii «sportului minții» de pe toate meridianele lumii. Toți ar avea întemeiate motive să-i invidieze pe aceia dintre confrății lor întru pasiune din capitala argentiniană, care au avantajul de a urmări fiecare mișcare, fie și înghesuiți, ca în această fotografie, în foaierea teatrului San Martin — în timp ce în sală se desfășoară partida.

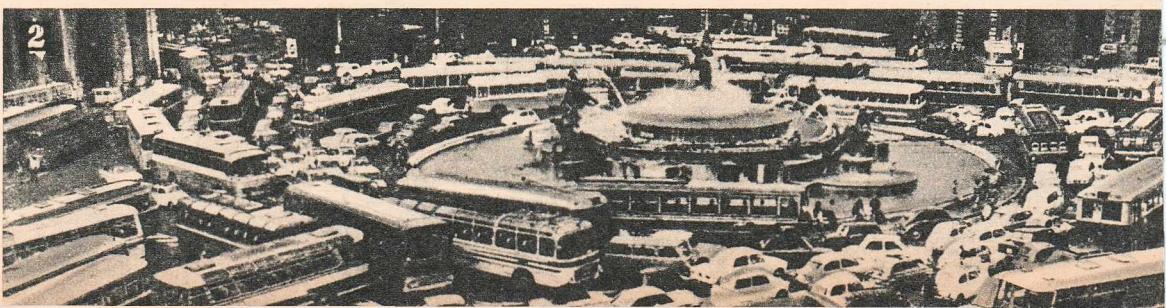
salt în noapte

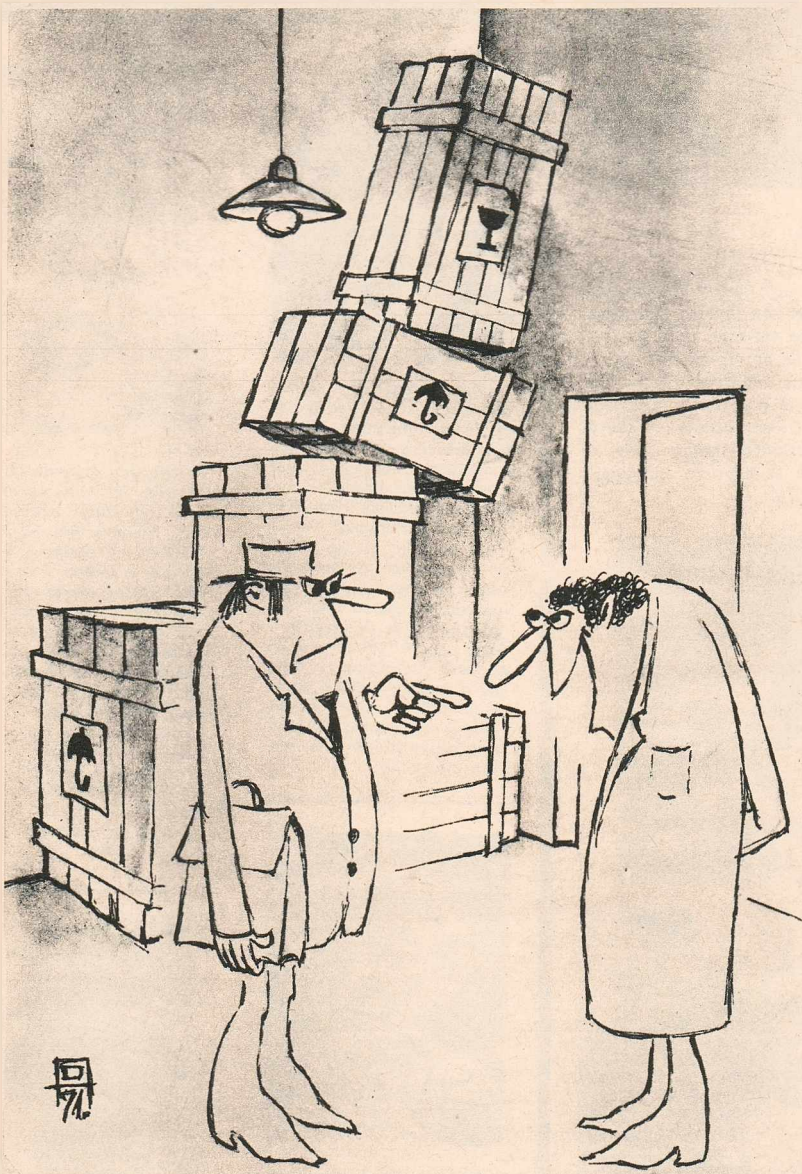
Se lucrează la scoaterea unui avion din apele fluviului La Plata. Este avionul în care au murit nouă dintre cei mai buni balerini ai Argentinei. Printre ei era și Norma Fontenla, căreia i se decernase în urmă cu trei ani premiul «Șteaua de aur» la Festivalul internațional de balet de la Paris. Avionul s-a prăbușit, într-un zbor de noapte, în estuarul fluviului.

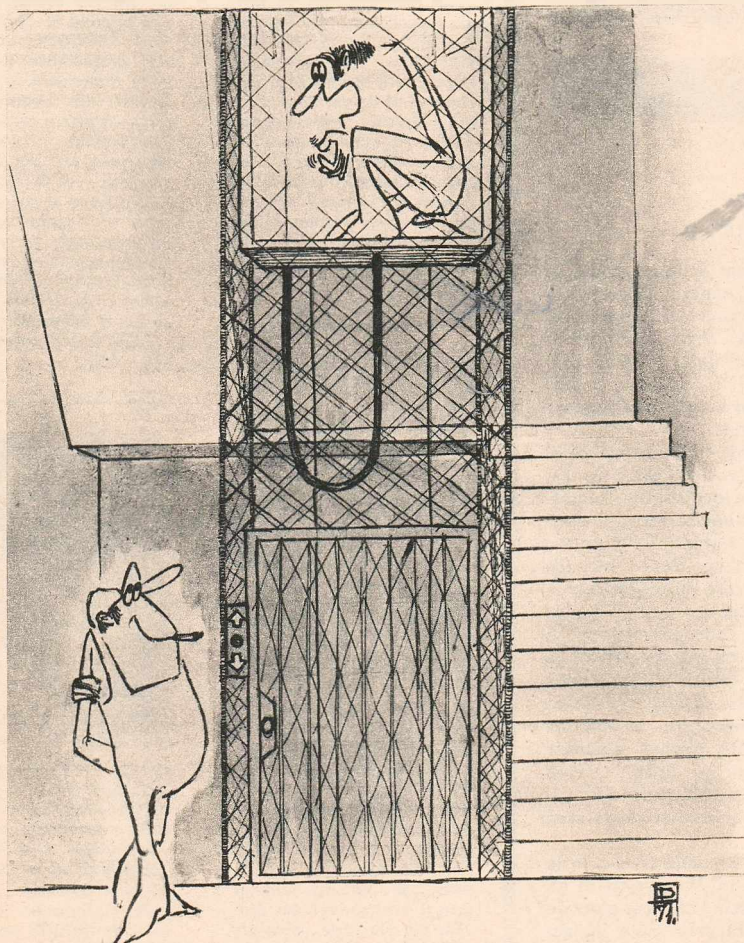
roma în cleștele circulației

Circulația în «orașul etern» devine pe zi ce trece mai dificilă, mai lentă, un molon care înghite nesatul timpul cetățenilor. «Un pone trîgînd o caretă poate deveni emblema vitezei medii pe străzile noastre» — constată ziarul «Paese sera», care publică această fotografie-simbol (1). Și iată o altă imagine, de data aceasta reflectînd realitatea însăși, făcută în Piazza della Republica (2). Reproducem din textul care o însoțește «...Autobuze și mașini particulare se încrucișează într-un nod gigantic un nod care, dincolo de centru, strînge în cleștele lui și periferia... Aceste mașini, aproape incastrate una în cealaltă, într-o «horă» lentă în juru fîntîinii Rutelli, redusă la funcția de fișie de trotuar, dau senzația — și o senzație cît se poate de reală — a unui mărăciniș monstruos care se lățește pînă va cuprinde orașul întreg, sufocînd viață, cultură, societate». Problema haosului circulației în Roma nu e nouă. Dar, după cît se pare, nu s-au luat măsuri eficiente pentru rezolvarea ei. Locuitorii așteaptă să fie puse, în sfîrșit, în aplicare propunerile realiste care preconizează interzicerea circulației vehiculelor particulare în centrul istoric, liniile de metro care să lege periferiile de centru și între ele, sporirea liniilor de autobuze pentru transportul în comun.

— Să nu-ți închipui că scapi cu una, cu două!
— Vai, da' ce, sint meschin? Dau și 3, și 4...

— Și cât zici că mă costă piesa aia care-ți lipsește?

**NOAPTE
BUNĂ!**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
V	I	S								
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										A
9			O							L
10	A	T	P							B
11	V	T								A

ORIZONTAL: 1) «Revista de la miezul nopții» — Merg la culcare pe vîrfuri. 2) Cînd nici nu visezi — Un pled la picioare! 3) A da garanții de somn adînc — Personaj creat de autorul «Nopții furtunoase». 4) Somn fără voie — Podoabă feminină. 5) În temă! — Înru-dit cu somnul — S-a întors Lia! 6) Alungă somnul — Pricepute în noapte! 7) Pic — A ierta. 8) E dublat! — Cămăruța orelor fără somn ale sentinelei. 9) Bună-dimineața! (pl.) — «Visul» ei. 10) Nițel adormită. 11) Răsărit — Înaintea nopții ce-a trecut.

VERTICAL: 1) Vis întrerupt! — Nu

e treaz — Dorm în picioare, zice-se. 2) Noapte albă — Emblema unor autobuze românești. 3) Pat fără pretenții — Starea celui ce nu doarme (pl.). 4) Noaptea cea mai lungă — Ora culcării copiilor. 5) Delicate — Culoarea de noapte a pisicilor, după un proverb francez. 6) Lugo-jana serilor de pe splai — Să se facă lumină! 7) E bun la școală — Astă-seară nu vedem nimic. 8) Hoț fără inimă! — Lumină (fig. pl.). 9) Orele somnului — Întrerupea somnul faraonilor. 10) Nu e vis. 11) Imagini... de vis — Noapte nedormită.

I. CARAIMAN

Dezlegarea jocului «HAI NOROC!» apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) COCEA — PAHAR. 2) OTET — BETIVI. 3) STRUGURI — EE. 4) O — VINURI — S. 5) INCET — ANTAL. 6) UET — URNA — GI. 7) TL — CRAI — PUN. 8) E — RIE — SORG. 9) ACID — TURCI. 10) LITRU — ROADE. 11) A — MURFATLAR.

FLACĂRA-ALBUM

TONY DEL MONACO (Italia), interpretul cîntecului «Un spin și un trandafir», inclus de nenumerate ori în programele dedicate melodiilor preferate.

